

Rosenkilden

NÆRINGS-
LIVS-
MAGASINET
NR. 07 - 2007
ÅRGANG 13

Vanskelig delingssak

Hodne Gartneri har søkt om å få skille gartnerieiendommen pluss nødvendig areal for framtidige investeringer fra moderbruket. Men Statens Landbruksforvaltning sier nei - av prinsipielle grunner.

■ Side 28-30

Krisehåndtering

Den beste måten å lede en krise på er å forhindre den. En krise kan føre til skade for bedriften både økonomisk, strukturelt og omdømmemessig. ○

■ Side 8-9

RA og valget

- Stavanger har i år et spesielt politisk utgangspunkt. Det finnes ikke opposisjon. Vi har en ordfører som dominerer fullstendig. Jeg savner politiske motpoler.

■ Side 16-18

Hva koster miljøansvar?

Kjøp eller salg av en virksomhet og fast eiendom innebærer risiko for et betydelig miljøansvar. Kjøper kan etter norsk rett risikere å måtte rydde opp i gamle synder til tidligere eier(e).

■ Side 32-33

6		Jostein W. Rovik har vært ordfører i Sandnes siden 1. januar 1994. - I løpet av disse årene har det skjedd kolossale forandringer i Sandnes, sier Rovik. Det har vært en årlig tilvekst på rundt 1.000 innbyggere. Det er total vekst (14. 000) som tilsværer størrelsen på flere jærkommuner.	22	- Den største fordelen med samarbeidet og fellesskapet i Stavanger-regionen er at vi står sammen i viktige saker. Vi klarer med dette samarbeidet å dra i samme retning, og gjennom dette blir vi sterkere, sier Janne Johnsen til Rosenkilden. Hun er Høyres kandidat til vervet som fylkesordfører.
	I intervjuet av tre par om hva som er livsglede glemte vi helt å spørre dem om næringslivet burde gjøre mer for å nyttiggjøre sine pensjonister. Burde f.eks. arbeidsgiverne bruke noen dager i året på å løfte bedriftens store problemstillinger på 70-åringenes arbeids- og livserfaring?	32	Randaberg kommune higer slett ikke etter bystatus eller et urbanisert sentrum. - Vi vil dyrke landsbyen, den grønne landsbyen, sier rådmann Per Haarr. Kommunen jobber i disse dager med å sette kursen mot 2020. Et av hovedmålene er å gjøre Randaberg til Norges første landsby.	40

Rosenkilden følger redaktørplakaten. Ansvarlig redaktør: Jostein Soland. I redaksjonen: Erik Lindboe, Egil Rugland, Trude Refvem Hembre, Cathrine Gjertsen og Randi Øglænd, **Utgivelse/produksjon/layout:** Næringsforeningen i Stavanger-regionen. **Telefon:** 51 51 08 80. **Telefaks:** 51 51 08 81. **E-post:** post@stavanger-chamber.no. **www:** stavanger-chamber.no. **Opplag:** 14.000. **Forsidefoto:** Haagen Tangen Eriksen/BITMAP. **Årgang:** 13. **Redaksjonen avsluttet** 21. august 2007.

TEMA: HVA SKAPER EN REGION?

INNHold

KILDEN: OM ANSVARLIGHET

OG ANSTENDIGHET

PROFIL: JOSTEIN W. ROVIK

DET SKJER IKKE MEG

PÅ SKRIVEBORDET TIL

HALLGEIR H. LANGELAND

NY I NÆRINGSFORENINGEN

ØSTRAADT RØR

KLUBBGATENS AVIS

VALG 2007

ET DILEMMA FOR HODNE GARTNERI

TRE PAR OM LIVSGLEDE

SKAL VI PÅ KURS NÅ IGJEN

SIDE 4-5

SIDE 6-9

SIDE 10-11

SIDE 12-13

SIDE 14-16

SIDE 18-20

SIDE 22-25

SIDE 28-30

SIDE 32-34

SIDE 37-38

BEDRIFTEN I ROSENKILDEN:

RANDABERG KOMMUNE

MÅLRETTET SAMARBEID I VEST

MILJØRISIKO VED OVERDRAGELSE

AV VIRKSOMHET OG FAST EIENDOM

FORSKNING OG NYSKAPNING

INNEN HELSE

REGIONAL NÆRINGSLIVSSATSING

NYTT FRA BRUSSEL

TYPISK NORSK Å VÆRE GOD

STYRELEDERS SPALTE

NYTT OM NAVN

SIDE 40-41

SIDE 43-44

SIDE 47-48

SIDE 50-51

SIDE 52-53

SIDE 55

SIDE 57

SIDE 58

SIDE 59

Hva skaper en region?

Spør Rosenkilden før høstens valg til kommuner og fylkesting. Der regjeringen for lengst har blåst inn til pause i denne ørkesløse diskusjonen omkring våre framtidige regioner. Folk flest synes å ha samme forhold til kommunegrenser som legfolk hadde til Skriften: - Det står i Bibelen! Og sånn er det!

Fundamentalisme, heter det på vanlig norsk. Og frykten for å støte "fundamentalistene" i Stavanger-regionen synes å ligge tjukt ut på de svarene Rosenkilden har fått fra sentrale kandidater til det forestående valget. - Hvordan fungerer fellesskapet i Stavanger-regionen i rikspolitiske sammenhenger? Spør Rosenkilden - med henstilling til kandidatene om å nevne de tre viktigste fortrinnene vi har oppnådd, og de tre største utfordringene vi står overfor som region. For så å spørre om hvordan Stavanger-regionen bør se ut i 2020, og hva du og din kommune kan gjøre for at målene oppnås?

HVA ER EN REGION?

Vi snakker om fundamentalistiske holdninger til grensesteiner som i hovedsak ble satt for 170 år siden. Før motoren kom i båten, før bilene erstattet hesten og gjorde nærområdene mye større. Den gangen var kommunegrensene stort sett sammenfallende med de stedene folk flest kunne møtes i løpet av døgnet - på kaien og skolen, på bedehuset eller i kirken, eller hos handelsmannen.. Stor-Stavanger framstår i dag som en funksjonell region der menneskene krysser kommunegrensene døgnet rundt - i arbeid som i fritid.

Overfor resten av landet sliter vi med å bli oppfattet som en samlet region. Og vi spør: - Hva må vi som region gjøre for å få sterkere nasjonalt gjennomslag? Hvilke utfordringer står vi overfor, og hvordan må vi som fellesskap takle disse - slik at vi også sentralt blir oppfattet som én ABS-region - også ifølge Statistisk Sentralbyrå - mens Stortinget og sentral forvaltning ikke vil ha

oss som det. Med andre ord: Hvordan kan kommunene i Stavanger-regionen sammen sikre våre rettmessige nasjonale tilbakeføringer? Det er her det skorter på resultater stort sett innenfor alle forvaltningsområder... Det nytter ikke å skyldes på våre stortingsrepresentanter når vi ikke makter å gjøre noe med vårt regionale selvbilde..

SAMARBEID PÅ VESTLANDET

Næringsforeningene i Haugesund, på Stord, i Bergen og Stavanger arbeider alle interkommunalt. Nå har vi valgt å trappe opp vårt tidligere samarbeid - omkring E39, E134 over Haukeli, og for å stå sterkere i kampen om nasjonale ressurser som f.eks. til Haukelibanen.

Igjen: infrastruktur er innsatsområde nr. 1 for å sikre næringslivet konkurransekraft! Der ligger motivasjonene for det samarbeidet de regionale næringsorganisasjonene fra Bergen til Stavanger nå trapper opp, i et område der vi er vertskap for to av landets aller viktigste næringsklynger - energi og oppdrett. Samarbeidet skal sikre konkurransekraften til de nevnte klyngene. Derfor melder våre organisasjoner seg nå mye sterkere enn før på i kampen om nasjonale ressurser til styrking av infrastrukturen.

Foran høstens valg synes samferdsel og barnehagedekning å bli de to viktigste sakene. De er også begge viktige for næringslivet. Utbyggingen av barnehager er i god gjenge, mens vi alle må ta et krafttak for å sikre tidsmessige samferdselsløsninger.

Om ansvarlighet og anstendighet...

Tekst: Jostein Soland
Tegning: Bjørn Helgøy

Det har blåst sterke ordstormer i disse opsjons- og førvalgstider. Det er blitt appellert til ansvarlighet og anstendighet når børsene går til himmels og ledernes opsjonsavtaler viser seg å være gull verdt. Vi snakker om ledere av norske bedrifter der Staten har betydelige eierandeler. Vi hører ingenting om opsjons- og motivasjonsavtalene som måtte finnes for lederne av de 3.500 bedriftene i det store utland der har Staten plassert vårt nasjonale pensjons-

fond på nesten to tusen milliarder med ett eneste mål: Å sikre høyest avkastning med laveste risiko.

- Hvordan passer det med det verdigrunnlaget regjeringen har ført sin opsjonsdiskusjon på? Spør vi.

VELSTAND OG LYKKE?

Bedriften Norge går så det suser. Mens Stavanger-mannen Magnus Samuelsen var en trofast gjenganger i gamle dagers Ønskekonserten med sin sjømannssang "Vi seiler for velstand og lykke", fører skipper Jens Stoltenberg den rød-grønne regjeringsskuta i velstand. Globale kapitalkrefter har brakt oss inn i en økonomisk passat som blåser vår vei. Himmelen er fortsatt nesten skyfri... Rike Norge blir rikere. Forklaringen på vårt lands

suksess er i all hovedsak skyhøye olje- og gasspriser og tidenes høyeste etterspørsel etter norske råvarer. Eller at barn og fattige foredler våre råvarer for oss for en billig penge slik at vårt konsum kan bli enda høyere. Til og med fisken vår sender vi over havene til Kina for foredling før den kommer til bake til våre hjemlige kjøledisker – fraktet med skip og fly, med den klimabelastningen slik transport medfører

SAMFUNNSANSVAR

Her hjemme rettes den moralske pekefinger mot grådighetskulturen som skal ha utviklet seg rundt noen av våre fremste næringslivsledere. Men det er forskjell på investorer som Røkke og Fredriksen som tar finansiell risiko for egen regning, og ansatte ledere i statseide bedrifter som Reiten & Co..

Det er en fundamental og prinsipiell forskjell på avkastning av investeringer gjort under risiko og belønning for å gjøre en definert jobb i et ansettelsesforhold. Arbeiderpartiets Jan Bøhler, gjorde Reitens opsjonsavtale til et spørsmål om ansvar: - Dette er et spørsmål om den aller viktigste kompetansen, nemlig samfunnsansvar. Rett etter fikk Hydros styreleder Reinås indirekte sparken av næringsminister Andersen. - Helt uhørt, mente høyresiden i norsk politikk. Mens Hydros største eier utøver makt på tvers av all skikk og bruk som gjelder for aksjeselskaper i Norge. Er det ikke nettopp "skikk og bruk" som må til når en liten gruppe av fra før meget godt avlønnede toppledere, uten personlig risiko for investeringene, uhemmet og uten anfektelser beriker seg når konjunkturer og råvareprisene gjør jobben for dem? Når de globale konjunkturer blåser vår vei, mens folk flest risikerer renteøkninger og nedlagte arbeidsplasser?

Jens Stoltenberg følger med frimodighet opp Bøhler: Toppledere i norske statsbedrifter er å sammenligne med tillitsvalgte i organisasjoner. Sier statsministeren i et land der statskapitalen etter hvert stort sett gjør hva den vil – for å skape enda større verdier. Mens arbeiderne står igjen på "gølje" med vernebriller og hjelm – i sine oransje kjeledresser og tørker svetten av pannen og forbanner det systemet som kan gi Hydros 35 ledere

210 millioner på deling? Så får Hydro se – når aksjonærene har fått sitt, og selskapet har startet opp sitt enorme gassdrevne smelteverk i Midt-Østen, om det fortsatt er lønnsomt å produsere aluminium med miljøvennlig vannkraft i Norge. Eller om de "på gølje" må finne seg noe annet å gjøre – i bygdesamfunn der Hydro har vært hjørnesteinen nesten så lenge som vi har hatt storindustri i Norge.

Var det noen som snakket om samfunnsansvar? Og tillitssvalgte?

VERDIFORVIRRING

I tidligere tider snakket vi om fellesskap og solidaritet som selve grunnsteinene i vårt demokrati. Alle skulle ha nok til et anstendig liv og slik kunne utvise felles ansvar. Så opplever vi at Staten blir landets suverent største næringslivs- og kapitaleier. Vi har utviklet verdens tyngste statskapitalisme – relativt sett. Som "styres" av våre folkevalgte, men ledes etter de samme prinsipper som i næringslivet ellers.

Men hva med ansvaret for felles verdier når også Staten krever mest mulig avkastning av sin kapital? Og anstendighet når offentlige og private belønningssystemer kolliderer?

Toppledernes lønnsvilkår skal fastsettes av selskapenes styrer uansett hvem som eier bedriften. Men både eiere, generalforsamlinger og styrer er underlagt et sett av skrevne og uskrevne regler for hva som er anstendig. Belønningen av toppledere kan ikke overlates til hvilken vei den politiske vinden tilfeldigvis blåser til enhver tid. Vinden snur. Det vet vi. Det er da vi virkelig trenger ledere av kvalitet.

Det er det bare de grådigste som ikke forstår, at kvalitet må bygge på ansvar – som igjen skal kunne avspeile den vanskelige fellesnevneren anstendighet.

Det ordet synes å romme mange tolkninger....

John Aune

Bryggeriparken

Næringslokaler til leie

Bryggeriparken består av alle tidligere bygningene til Tou Bryggeri. Vi har tilgjengelig 230 000 kvm næringsareal på en 120 mål stor tomt. Eksisterende bygningsmasse er på 30 000 kvm.

Velkommen som leietaker i Bryggeriparken!

Vi har 2000 kvm kontorer og 5000 kvm butikk/lager i eksisterende bygningsmasse ledig. Videre skal det bygges ca 200 000 kvm hvor gateplan er forbeholdt butikk og utstillingslokaler.

Er du interessert i prosjektet kan du ta en titt på www.bryggeriparken.no eller ta kontakt med Terje Eidsmo på til: 908 28 510 eller sende mail til terje.eidsmo@bryggeriparken.no

Sandnesordfører Jostein Wallem Rovik har regjert i de siste 14 årene. Nå går han av som ordfører.

19 års permisjon...

Sykkel. Gauk. Ruten. Langgaten. Noe mer? Charles & de Blinkfestivalen. Noe mer da? Det er sannsynligvis dette de fleste forbinder med Sandnes. Byen som Pål Kvammen og Steinar Lyse i en revy stilte spørsmålet om: Kor i helvete er Sandnes?

Tekst: Egil Rugland
Foto: Haagen Tangen Eriksen/
BITMAP

Duoen var tilsynelatende bare i tvil om hvor i helvete Sandnes befant seg.

KNURR, KNURR

Det har seg slik at i denne rapportørs bekjentskapskrets befinner det seg en rekke hytteeiere i Sandnes kommune. La oss si i retning Høgsfjord. Av frykt for represalier går vi ikke inn på nærmere identifisering. Men disse hytteeierne knurrer illevarslende når samtalen av en eller annen grunn dreier seg om Sandnes.

Det er helt klart at disse hytteeierne ikke sender julekort til Sandnes kommune. Spesielt ikke til saksbehandlere som har med beliggenhet, høyde og bredde og avstander fra det ene og det andre å gjøre. Spesielt det andre.

IKKE VÅRE ORD

Men alt dette som er nevnt tar vi sterk avstand fra i det vi innfinner oss i Sandnes Rådhus for å møte avtroppende

ordfører Jostein Wallem Rovik (64) som har regjert i de siste 14 årene. Sandnes er nå en gang landets åttende største by med over 61 000 innbyggere, og oppnådde 15. plass i en avstemning over landets vakreste byer. Stavanger ble riktignok nr. 5, men alligavel.

FOT I BEGGE BYER

Jostein W. Rovik har en fot i begge byer. Han er født i Sandnes, men har tilbrakt ganske mange år i Stavanger i embetsverkets tjeneste med bopel nesten på Egenes. Rovik er utdannet jurist, og har for tiden permisjon fra sorenskriverstillingen i Ryfylke med tilholdssted Stavanger. I mellomtiden har han vært innom en del varianter av politioppgaver, med politimesterstilling i Stavanger fra 1982-86 som høydepunkt. I tillegg har han vært innom justisdepartementet, og vært statsadvokat i Eidsivating, Rogaland og Vest-Agder. I politikken i tillegg til ordførgjeringen har han vært vararepresentant på Stortinget, og møtte et par korte perioder.

Men nå er det snart slutt på permisjonen på 19 år fra sorenskriverstillingen i Ryfylke.

SENT I POLITIKKEN

- Jeg kom sent med i politikken, sier Jostein W. Rovik. Jeg ble lokket med i Høyre mens jeg var i Stavanger og sa meg villig til å stå på listen til et kommunvalg midt på 1980-tallet. Så ble jeg valgt. Velgerne hadde tydeligvis tillit til en politiansatt, fleiper Rovik.

- Siden har det ballet på seg, fortsetter Rovik.

Det kan vi trygt si. Jostein W. Rovik har vært ordfører i Sandnes siden 1. januar 1994. Det er tid for å se tilbake på ordførgjeringen i byen ved Gandsfjorden.

- I løpet av disse årene har det skjedd kolossale forandringer i Sandnes, sier Rovik. Det har vært en årlig tilvekst på rundt 1.000 innbyggere. Det er total vekst (14. 000) som tilsvarer størrelsen på flere jærkommuner.

NYTT SENTRUM

- Folk som ikke har vært i Sandnes på lenge, kjenner seg omtrent ikke igjen i byen. Det skyldes først og fremst at vi har fått et nytt sentrum som passer til størrelsen på byen. Vi har hatt et sentrum som har snudd ryggen til havnen på grunn av redusert skipsfart. Nå har vi fått en nytt sentrum med et kulturhus som er

- Vi har hatt en sterk organisk vekst i Sandnes, og vi har fått stor innflytting og mange unge. Vi har en befolkning hvor 30 % er 18 år eller yngre, sier Jostein Rovik.

- Fremskrittspartiet er en farlig konkurrent. Det ser vi på målingene. AP har ikke vært i posisjon på mange år og både FrP og AP får mye oppmerksomhet.

det beste som har skjedd denne byen. Rundt Kulturhuset har vi fått et bymessig strøk og ny bebyggelse på et område som tidligere lignet en fylling med masse skrot.

FESTPlass

- Nå fremstår området rundt Maurits Kartevolds plass som et festområde. Vi har fått småbåthavn, og vi hadde en vellykket Blink-festival her. Det bygges leilighetsblokker og ny videregående skole, og vi nærmer oss åpning av Storåna. Vi har fått til en helt ny byutvikling.

Nå skal havnen flyttes lengre ut til Somaneset, og det er mye på gang rundt Gandsfjorden også på Hana-siden.

Vi som har oppfattet Sandnes som Langgaten og bare det, har altså tatt skammelig feil.

- I tillegg kommer utbyggingsområdene Smeaheia, Bogafjell og Skaartia. Men i takt med dette har det også skjedd en sterk utbygging av kommunens tjenesteyting når det gjelder sykehjem, skoler, bo- og aktivitetssentre og barnehager, bare for å nevne noe.

- Foreløpig har Sandnes ikke full barnehagedekning, men jeg regner med

at det vil skje i 2008 uten at jeg kan tidfeste det nøyaktig.

Nå er det ingen tvil om at graden av tjenesteyting vil spille en viktig rolle i byen, og det vil bli stilt store krav på grunn av veksten.

- Vi har hatt en sterk organisk vekst i Sandnes, og vi har fått stor innflytting og mange unge. Vi har en befolkning hvor 30 % er 18 år eller yngre, sier Rovik.

Det må bli mye tjenesteyting av sånt. 14 år i ordførerstolen er ikke dagligdags i kommune-Norge. I særdeleshet ikke i en så stor kommune som Sandnes.

- Hva med den politiske utvikling i Sandnes i din tid?

- I det store og det hele har det gått bra, oppsummerer Rovik. Vi har diskutert og forhandlet oss frem til et styringsdyktig flertall. Det er viktig spesielt i budsjett saker.

Nå stunder det til valg. Jostein W. Rovik fortsetter ikke som ordfører. Så langt har han hatt FrP og Pensjonistpartiet i ryggen og dermed 25 stemmer mot opposisjonens 24. I år er det tre ordførerkandidater som kaster seg inn i valgkampen. Norunn Østråt Koksvik (H), nåværende varaordfø-

rer Pål M. Borgli (FrP) og Kåre Hauge (AP). Det kan bli en frenetisk valgkamp.

- Hva skjer i Sandnes?

SPENNENDE

- Det blir et spennende valg som er helt åpent, sier Rovik. Alt avhenger selvsagt av valgresultatet. Det er mange mulige konstellasjoner, men jeg vil ikke spå om utfallet.

Rovik vil være med i valgkampen, men på en helt annen måte enn tidligere.

- Denne gangen skal jeg ikke reklamere for meg selv, men jeg vil være med på å anbefale mitt eget parti.

Nå har Høyre følt seg i låna, som Rovik uttrykker det.

- Fremskrittspartiet er en farlig konkurrent. Det ser vi på målingene. AP har ikke vært i posisjon på mange år, og både FrP og AP får mye oppmerksomhet.

Høyre på sin side har vært i posisjon, og har hatt en balansert politikk. Vi har ikke lovet noe vi ikke kan holde. Vi har stadig vært nødt til å prioritere. Det betyr at noen får, og andre får ikke.

- Hva blir de store sakene?

EIENDOMSSKATT

- Det er mulig at eiendomsskatt kan bli en symbolsak, sier Rovik. Høyre har alltid vært mot eiendomsskatt eller har arbeidet for å få bort eksisterende eiendomsskatt. Men mange kommuner vurderer eiendomsskatt som en inntektsmulighet. Men det er et paradoks her. Det skal mye penger inn, men få skal betale.

Rovik regner ellers med at helse og omsorg, skole og konkurranseutsetting også kan bli aktuelle valgkampsaker. Når det gjelder konkurranseutsetting, har Sandnes kommune ingen grunn til å bli skremt.

- Vi hadde konkurranse om et bo- og aktivitetssenteret i Byhagen, sier Rovik. Kommunen vant fremfor private. Rovik nevner også dobbeltspor på Jærbanen og bybane som viktige saker som skal gjennomføres, og han er som alle andre i regionen opptatt av E 39 og den manglende evnen til å svelge unna trafikken.

- Vi må bare innse at alle har bil, og at nyttetrafikken øker, sier Rovik. Men det er en kjensgjerning at næringslivet taper på at bilene står på tomgang, og med en hastighet i rushtrafikken på 4 km i timen på motorveien mellom Sandnes og Stavanger. Det er ikke særlig miljøvennlig.

I lang tid har det som kjent vært diskutert en sammenslåing av kommunene på Nord-Jæren, spesielt Stavanger og Sandnes. Sandnes har for å si det pent aldri vært åpen for kurtisering nordfra. Storkommune

- Jeg har problemer med å se de saklige begrunnelsene for en sammenslåing, sier Rovik. En kommune er å sammenligne med en bedrift som skal yte tjenester på en effektiv måte på alle områder. Jeg ser ikke uten videre at en større kommune vil bli mer effektiv.

- Jeg har ingen problemer med å se nærmere på en kommunestruktur som er laget for et samfunn som ligger en del år tilbake i tid. Men så langt har ingen forklart meg hva vi kan oppnå ved en sammenslåing mellom Stavanger og Sandnes. Fra Stavangers side er det muligens ett argument at en storkommune vil gjøre at Stavanger da kommer på pallen når det gjelder størrelse. Det er kjekkere å nevne Stavanger sammen med Oslo og Bergen som de tre største byene i Norge.

TILHØRIGHET

- Men hovedpoenget er om vi får mer plass til eksempelvis å bygge nytt av den grunn. Kommunen er ikke bare en tjenesteyter, det er også den politiske arenaen som ligger nærmest velgerne. Velgerne ønsker tilhørighet til den kommunen de skal stemme i.

SORENSKRIVER

31. oktober er den 19-årige permisjonstiden fra sorenskriverembetet i Ryfylke over. Etter all sannsynlighet går Jostein W. Rovik tilbake til stillingen i alle fall til å begynne med, men på den annen side har han en advokatbevilling i bakhånd. Pensjonist blir han definitivt ikke.

Men vi antar at han får en smule mer tid til å lage mat. Det er Rovik som lager mat i familien i noe som ligner en restaurant i kjelleren. - Den kalles Le coq blanc (Den hvite hane) sier kokk Rovik. Rovik er også bokelsker, spesielt av engelsk og amerikansk politisk litteratur, og sysler med tegning og maling i eventuelt ledige stunder.

Det er vel noen som fortsatt forbinder Rovik med status som syngende politi-

mester med hyppige opptredener i 1980-årene, med et repertoar som bestod mye av Jim Reeves og Elvis Presley. Men musikkinteressen favner langt mer. Alt fra pop, via jazz til klassisk og opera.

- Kulturhuset i Sandnes er det beste som har skjedd, sier Rovik. Det er en av de beste operascenene i landet, og en av mine største opplevelser var oppføringen av La Bohème av Puccini. Det var fantastisk. For ikke å snakke om en av Beethovens klaverkonserter.

Jostein W. Rovik er medlem av den internasjonale matklubben Chaine de Rotisseur, og var tilstede da bysbarn Charles Tjessem ble verdensmester i 2003 i Lyon.

For innehaveren av Den hvite hane var sannsynligvis det en like stor opplevelse som Puccini og Beethoven. Det sier mye.

Evnen til å skrive med begge hender samtidig, speilvendt og rettvendt, har kommet godt med i travle 14 år som ordfører i Sandnes.

Det skjer ikke meg

Den 24. februar 2006 slo lynet ned i merkevaren Gilde. Navnet var på alles lepper uten den positive valøren vi var vant med å ha. Nordmenns nasjonalrett – kjøttdeig - var mistenkt for å gjøre barn syke. I 16 marerittuker var Gilde daglig i alle landets nyheter, lenge etter at bakterien ble funnet i Sognemorr.

Tekst og foto: Grethe Skundberg
Informasjonssjef Nortura BA

Ni av ti norske bedrifter mener seg godt rustet til å håndtere en krise hvis den skulle ramme dem.

Studien er gjort av Handelshøyskolen BI. Den viser videre at selv om bedriftslederne mener seg godt forberedt til å håndtere krisen, har de ingen gjennom-

tenkt verktøykasse å bruke i en krisesituasjon.

Har du?

12.500 MEDIEOMTALER

Gilde hadde ingen krisekommunikasjonsplan, men beredskapen var øvd gjennom fiktive og reelle småkriser. Konsernet var samtrent til å håndtere det meste. Trodde vi. For ingen hadde forestilt seg at krisen, som vi ikke engang var sikker på var vår,

skulle få den dimensjonen den fikk. I tillegg ble konklusjonen at dette var en ny bakterie i Norge, som tilsyn og bransje ikke hadde testet på før. Det kom inn elementer vi ikke var forberedt på, samtidig med at muligheten til å styre utviklingen av krisen ikke lå i våre hender.

I 2000 var de ved Forsvarskommando Sør Norge/Joint Headquarters North i Stavanger overrasket over 2.500 henvendelser vedrørende Kursk som sank i Barentshavet. Det var den gang et eks-

tremt høyt tall.

I 2006 fikk Gilde i løpet av sine marerittuker 12.500 medieomtaler, mens Gerd Liv Valla året etter var oppe i 16.000 omtaler. Mediesamfunnet er i rask utvikling, og snart kan hver og en av oss lage våre egne subjektive tv-sendinger fra en katastrofe. De fleste lederne jeg har møtt i kriser, har til en viss grad vært forberedt på selve krisen, men sjelden på omfanget, og da spesielt ikke på medieomfanget. Vår medievirkelighet drar inn kriser fra hele vår globale landsby, og kan med ett gjøre oss delaktige, slik Telenor opplevde med Muhammed-tegningene. I løpet av sekunder bringes ulykken eller krisen ut til et stort publikum. Inntrykket setter seg i den enkeltes bevissthet, og de første grep som blir gjort, kan være avgjørende for bedriftens videre eksistens.

Hvilke konsekvenser får dette for bedriftsledere i små eller mellomstore bedrifter?

BEDRIFTENS BESTE INVESTERING I KRISE

Den beste måten å lede en krise på, er å forhindre den. En krise kan føre til skade for bedriften både økonomisk, strukturelt og omdømmemessig. En krise vil derfor kreve raske beslutninger, noe som gjenspeiles i den opprinnelige betydningen av det greske ordet Krinenin, som betyr å avgjøre.

For å forhindre en trussel må ledelsen i den enkelte bedrift, uavhengig av størrelse, kartlegge hvilke tenkbare kriser som kan ramme, og hvordan faresignalelene skal gjenkjennes. Naturskapte kriser eller menneskeskapte kriser kan alle føre til problemer for den daglige driften. I tillegg kommer den ufordelaktig omtalen som igjen skader det gode omdømmet din bedrift har.

Å forhindre kriser gjennom å kartlegge sårbarhet, velge og trene kriseteamet og talspersonene, samt å ha en dynamisk plan eller kommunikasjonsstrategi, er essensielt for suksess når det utenkelige blir virkelighet.

I Gilde hadde vi de fleste av disse faktorene på plass. Vår sårbarhet var kartlagt. Beredskapsgruppen og talspersonene var erfarne, vi hadde et meget bra kontrollregime som testet råvarer og produkter for ulike bakterier, samt et dyktig sporingsteam. Vår utfordring var at vi måtte

handle på mistanke, samt at E.coli 103 var en til da ukjent bakterie i Norge.

Vår sentrale beredskapsgruppe, som til daglig er en del av organisasjonen, ble etablert, og et enormt apparat for å kartlegge hvor bakterien kunne komme fra, ble satt inn. Alle nødvendige data som omfattet krisen ble samlet inn og analysert, slik at de kunne brukes som grunnlag for beslutninger. I løpet av få uker hadde vi tatt 2.500 prøver av den mistenkte kjøttdeigen. Alle prøvene viste seg å være negative. Konsernet sitt hovedfokus og strakstiltak var å sikre liv og helse, samt å finne smittekilden.

FRA BEREDSKAP TIL AKUTTFASE

Man går fort fra en forebyggende via en beredskapsfase til en akutt fase når krisen seiler opp.

Stadig nye vinklinger kom fram og drev oss fra skanse til skanse avhengig av hvilke opplysninger vi og media fikk fra Mattilsynet og Folkehelseinstituttet sine pressekonferanser. Da bakterien endelig ble funnet, hadde vi gjort det som stod i vår makt for å bistå myndighetene, samt drive egen sporing uavhengig av tilsynet. Dette bar frukter, men satte oss også i en meget vanskelig situasjon fordi vi ikke hadde tilgang til alle opplysningene. Kun de vi ga fra oss. Ingen i bygda Sogndal glemmer når media kom med helikopter og satte den nasjonalromantiske bygda på kartet, gjennom stadige direktesendinger. Innslag der ikke alle nyhetene var basert på korrekte opplysninger.

Våre forbrukere hadde i hele denne perioden meget høy tillit til det vi gjorde og sa. En av årsakene til det var at vi var åpne og ærlige, og var bevisst på å være tilgjengelig for media. Dette ga oss god kreditt, selv om omdømmet vårt etter hvert skulle bli kraftig svekket. Vi raste nedover på tillitsmålinger da vi gjorde det ene baklengsmålet etter det andre. Fremmedlegemer i noen få av våre 2.500 ulike varelinjer ble naturlig nok ikke god-tatt.

Begrensning av skadeomfanget slik at krisen ikke sprer seg til andre uberørte områder, samt raskest mulig å tilbake-stille organisasjonen, er svært viktige mål i krisens syklus.

Det ble beredskapsgruppen som sammen med en utvalgt stab, som håndterte krisen, samtidig med at konsernets øverste leder hadde fokus på den daglige og videre drift. Dette gjorde det mulig allerede i selve krisen å fokusere på hva som

måtte til for å gjenvinne omdømmet, som hadde fått en kraftig knekk.

Det ble etablert strakstiltak, kortsiktige tiltak og langsiktige tiltak. Ingen ansatt var i tvil om hvilke krav som ble stilt til den enkelte, uansett hvor i organisasjonen vedkommende befant seg. Den langsiktige planen Operasjon Hot (Handling Omdømme Tillit) ble rettesnoren, der det interne hovedmålet var null feil på hygiene og kvalitet. Det eksterne hovedmålet var å ha et bedre omdømme i 2008 enn det vi hadde før 24. februar 2006. For å klare dette, begynte vi med 38 tiltak, som etter hvert ble redusert til 19 innenfor områdene struktur, kultur og systematikk. Vi har i hele denne perioden sørget for en sekundering, slik at vi til enhver tid vet hvor vi står i forhold til våre mål.

Åpenheten var tøff å holde på, for hver eneste gang vi fant feil ved våre rutiner, anga vi oss selv. Den som leter, den finner. Vi fant, og delte dette med våre forbrukere.

100 MILLIONER I TAP

E. coli saken virket samlende på våre ansatte, eiere og ledelse, men var likevel en smertelig erfaring på alle plan. Selve saken kostet konsernet vel 100 millioner kroner. Likevel økte salget på Gilde sine ulike produkter, og totalsalget for 2006 ble dermed bedre enn i 2005. Langsamt, men sikkert, har vi begynt å krabbe oppover på tillitsmålingene, og grundig arbeid viser seg å bære frukter. Aldri før har et firma hoppet så raskt oppover på målingene etter en krise, viser den siste Omdømmemålingen til Rep Trak. Ni av ti spurte har igjen et ganske godt eller meget godt inntrykk av Gilde.

Gjennom nitidig arbeid og et omforent fokus er konsernet raskt på vei tilbake. Vi leter fortsatt, og vi finner feil. Det gjør oss trygge på at vår beredskap fungerer, og at vi dermed avdekker våre sårbare områder.

God planlegging kan forhindre mange kriser. Det viktigste suksesskriteriet er forberedelse og øvelse.

Ni av ti norske bedriftsledere mener de er godt rustet til å håndtere en krise hvis den skulle ramme.

Er vi det, eller har støvlaget lagt seg som et lite filter over vår eventuelle beredskapsplan?

PÅ SKRIVEBORDET

– til Hallgeir H. Langeland

Skrivebordet til Hallgeir H. Langeland, på kjøkkenet hjemme i leiligheten i Bekkefare, er det minste jeg har sett, og går neppe for skrivebord på Fretex.

Tekst: Jan Inge Reilstad
Foto: Haagen Tangen Eriksen/
 BITMAP

Det er snakk om en halv kvadratmeter bordplate, så vidt med plass til en 14 tomers bærbar, en telefon og en musematte med en satiretegning av Herb som motiv – hvor Gerd-Liv Valla og Hallgeir er i fullt firsprang bort fra to nedsparka fotballkropper med stjerner svirrende rundt hodet, i form av Kristin Halvorsen og Jens Stoltenberg. Hallgeir er én av landets 169 utvalgte menn og kvinner til landets nasjonalforsamling. På kjøkkenbordet, som er dobbelt så stort som skrivebordet, står en kaffikopp påtrykt "Vern Vefsna", et pass, en mobiltelefon, et avisoppslag fra Aftenbladet med overskriften "Hver fjerde Stockholm-bil forsvant over natten", samt romanen Grand Manila, av Kjartan Fløgstad.

Så ringer telefonen, igjen og igjen. Hele Medie-Norge er på jakt. Reiten har sagt fra seg åtte millioner av opsjonen. Hallgeir har allerede vært på radioen, fortalte han da jeg kom. Og ideologipolitiet har ikke ringt enda, så det må ha vært spiselig i partiet, smiler han.

Jeg spør: Hvor mange debatter har du laget eller deltatt i den siste uka?

- Oi, sier han. Opsjonssaken er jo grei. Reiten må vekk, pengeavlatet er parodisk, gjør det bare verre. Debatten om høyfartsbane går jo nå, den har jeg holdt på med i 15 år. Jeg utfordret Stein Erik Hagen her om dagen til å bidra til banen med 50 ganger det han ga til Frp, altså til sammen 100 millioner. I en radiodebatt var han ikke uvillig. Et vellykket utspill, får jeg vel si. Rogfast og Ryfast er jo hete poteter som det er viktig å skrelle ned til biltrafikk og miljøproblemer. Så er det saken med mangelen på bussjåfører og betydningen for kollektivtrafikken lokalt. I Hordaland har jeg bidratt med innspill om at Hardangerbrua må utsettes, inntil det foreligger rassikring frem til brupunktet. Rushtidsavgift i Stavanger-regionen har jeg foreslått som en nasjonal prøveordning. Jeg tar jo litt kreditt for at

Aftenbladet endelig har skrevet om Stockholm, og hvordan de der ble kvitt 25% av biltrafikken til fordel for miljøvennlige kollektivløsninger. Tror jeg har mast i to år om den artikkelen.

Hvor mange aviser må du lese daglig for å være ajour?

- Jeg leser de fleste lokalavisene herfra. Alle riksavisene. Dagens Næringsliv og Klassekampen. Og så hører jeg på radio, hele dagen om jeg kan. P2. Dagsnytt Atten. Og så har vi jo Løveporten, Stortingets egen nettportal. Med egen database som hele tiden oppdateres med oversikt over alle stortingsrepresentantenes utspill i mediene. Jeg finner fort ut hva Siv Jensen eller en annen asfaltpolitiker har sagt til en lokalavis, og kan banke inn en motmelding om nødvendig.

Hva mer enn å lese mediebildet 24 timer i døgnet må til for å være opplyst politiker? Folket og den fysiske virkeligheten, hva med dem?

- Nå tar du feil politiker. I sommer har jeg jobba ei uke på slakteri. Hvert år tar jeg sommerjobb i en produksjonsbedrift. Produksjonen er noe av det viktigste å følge. Og så er det viktig å være i kontakt med ungdommen. De som skal leve lengst med resultatene av våre handlinger.

Hva med litteratur? Har du tid til å lese andre ting? Du har jo Fløgstad liggende her? Det var han som en gang sa at a-vis var det motsatte av vis...

Han flirer godt. - Det blir mest sakprosa og faglitteratur – jeg er med i en filosofitrekant sammen med to smarte damer. I natt satt jeg for øvrig oppe og skreiv på en kronikk med utgangspunkt i Fløgstads bok. Om livets verdier, krig og fred og sånn.

Så du får tid til å skrive også, innimellom alt mediesnakket?

- Jeg tror jo på kollektive løsninger. Så i natt skreiv jeg ned stikkord til en verdikronikk med forslag til vinkling og konklusjon, som jeg så sendte til mine rådgivere. Et kronikkforslag ligger allerede i innboksen min, (han ser på klokka), sånn

ca 10 timer etterpå. Jeg omformer igjen og sender tilbake, så holder vi på til det blir bra nok, et kollektivt tenke- og skrivearbeid. Det finnes et stort kobbel av ghostwritere rundt en politiker.

Det er vel et hav av stortingsmeldinger og sakspapirer å lese for en stortingspolitiker...

- Jeg leser minst mulig av det. Bare slutten, sammendraget. Kaster mest mulig papir til resirkulering. Folk som har sittet i årevis og gnurt på detaljer og ekspertformuleringer har sjeldent blick for de store systemfeilene. Politikere er først og fremst generalister.

Hvordan kan vi sikre oss gode politikere i fremtiden?

- Selv bruker jeg mye tid på å lære opp ungdom til å bli store i kjeften. For å bli til noe, må man ikke være redd for å gjøre feil. Alle gjør feil, sier noe dumt av og til. Han smiler av seg selv, her. Du må både ha evne til selvkritikk og en sterkt utviklet evne til å le av deg selv. Sug etter kunnskap og sannhet bør selvsagt være tilstede. Lytteevne. Intuisjon og balanse kommer etter hvert. Forhåpentligvis. Aller viktigst: Kast papirene. Vet du hva jeg sier til ungdom jeg treffer som vil inn i politikken? Jeg rister litt spent på hodet. - Ikke gå inn i kommunestyret, det vil spise deg opp, og du blir til et apolitisk vesen etter fire år. Les i hvert fall ikke sakspapirene. Da blir du bare til en detaljorientert byråkrat.

Jeg kjører ham opp til NRK etterpå. Han skal på lufta med at Reitens avlat på åtte millioner ikke holder. Vel hjemme igjen etter intervjuet, finner jeg i Aftenbladet et frådende innlegg fra en leser i harnisk over "bløffmakeren Langeland som til de grader lever i sin egen drømmeverden", og det utrolige i at "en slik mann får slik pressedekning". Jeg setter en hundrelapp på at verken Hallgeir Langeland eller hans ghostwritere har tid til å svare på akkurat det innlegget.

En tungvekt innen betong

Neste gang du spaserer over Torget i Stavanger en regnværsdag og kikker ned, vil du se at regnvannet forsvinner ned gjennom noen små sprekker i de etter hvert så berømte og omtalte granitthellene. Under disse hellene finner en nemlig gode norsk-produserte betongelementer. Dette er slisserenner for overflate-drenering, et spennende produkt fra Østraadt Rør på Sviland, cirka 6 kilometer fra Sandnes sentrum.

Tekst: Ragnar Åsland
Foto: Haagen Tangen Eriksen/
BITMAP

Østraadt Rør Gruppen er i dag en kunde-fokusert total-leverandør innen betong, og en del av Johan G. Olsen-konsernet i Kristiansand. I tillegg til Østraadt Rør, består gruppen av Østraadt Øst, Skarpnes Rør og Norsk Betong som betjener VA-kunder på Sør- og Østlandet.

FREMTIDSRETTEDE BETONG-PRODUSENT

Gruppen produserer rør og rørdeler i betong, samt et stort produktutvalg av kum- og kumdeler, vegsikringsprodukter og kabelkumløsninger. Det opplyser administrerende direktør Johan Wigestrاند, som i 15 år har ledet den ekspansive og fremtidsrettede betongprodusenten på Sviland. Wigestrاند beskriver Østraadt Rør som en industribedrift knyttet opp mot bygg og anlegg, og der sluttbrukerne ofte er det offentlige: kommuner og Statens vegvesen.

Men Sandnes-bedriften, O.C. Østraadt har en lang og ærerik historie. Det hele startet i 1873 med det første teglverket på Sandnes. Fra å være et av Nord-Europas mest moderne teglverk i årene før 1. verdenskrig, overtok betongproduksjonen helt for teglverket etter 1945. Østraadt fikk første gang en smak av oljeeventyret da bedriften leverte 5.500 betongelementer til Ekofisktanken i 1973. I dag har bedriften tatt enda et steg i retning oljeindustrien, og leverer blant annet de eneste norske betongmattene til bruk på undervannsinstallasjoner. Hensikten er blant annet å beskytte kabler, ledninger, instrumenter og annet subsea-utstyr.

Sammen med Johan Wigestrاند er vi på en rundtur inne i den 5.000 kvadratmeter store verkstedhallen. Langs linjen med produksjonsutstyr blir betongen blandet. En betong av tørr, fin kvalitet, forsikrer han.

250 TONN DAGLIG

13 forskjellige maskiner lager betongrør i forskjellige størrelser og dimensjoner. Vi passerer noen to meter høye, og 1.600 millimeter tykke betongkolosser der

betongen ikke har tørket ennå. Rørene skal benyttes i forbindelse med vann og avløp. Hver dag produseres det cirka 250 tonn betong, tilsvarende 10 trailerlass. Wigestrاند forteller at betongen står og tørker natten over. Arbeidsdagen starter hver morgen klokken 06, med en times utkjøring av produktene som er laget dagen før.

Utenfor produksjonshallen er det et 80 mål stort areal til lagring av betongrør. Morgentåken henger fremdeles over Sviland, og den grå, disige himmelen matcher fargene på de enorme betongrørene som ligger pent stablet i lange rekker før de skal transporteres ut til kundene.

Det er i alt 55 personer som arbeider ved bedriften på Sviland, 40 av dem direkte i produksjonen. - Vi er en bedrift med god produktivitet. Vi har flinke, ansvarsbevisste folk som har et hjerte for bedriften, sier Wigestrاند.

TØFFE TIDER

I 1985 overtok Sandnes selskapet det konkursrammede Alf Gjesdal-anlegget, og flyttet produksjonen fra Sandnes til

A man with short brown hair, wearing a black short-sleeved button-down shirt and black trousers, stands with his hands on his hips in front of a large stack of grey concrete pipes. The pipes are stacked in rows, with some showing blue and green markings. The background is filled with more pipes, creating a sense of depth and scale.

NY I NÆRINGSFORENINGEN: ØSTRAADT RØR AS

14–15

Administrerende direktør Johan Wigstrand har ledet den ekspansive og fremtidsrettede betonproducenten på Sviland, Østraadt Rør, i 15 år.

Det gjelder å ha øynene åpne for nye produkter og nye løsninger. Ett av disse er Secura veisikringssystem, et norsk-utviklet rekkverk i betong som skal bidra vesentlig til Vegdirektoratets 0-visjon, og redusere faren for personskader ved arbeider rundt vei og anlegg.

Sviland. Som markedet for øvrig opplevde bedriften tøffe tider helt til slutten av 80- og begynnelsen av 90-årene, men fra 1993 har det vært en vedvarende opptur, forklarer Wigestrands. Det er gode tider for byggebransjen, noe også Østraadt Rør nyter godt av.

Omsetningen ligger på cirka 150 millioner kroner i året. Det investeres i en moderne maskinpark. Et nytt kombinert laboratorium og teknisk bygg (423 kvadratmeter stort) så dagens lys i 2005, da det gamle bygget brant ned. En fleksibel, motivert og endringsvillig organisasjon er bedriftens styrke.

BETONGSKOLE

- Vi ønsker også å serve kundene våre, og har i den forbindelse etablert en såkalt betongskole der vi både ønsker å informere om korrekt håndtering, lagring og montering av våre vann- og avløpsprodukter, samtidig som vi gjennom dette tiltaaket også treffer kunden under litt mindre formelle vilkår, forklarer Wigestrands.

Legge- og monteringsanvisninger og såkalt mottakskontroll, er sentrale emner

en ønsker å legge fokus på i disse samlingene. Rett produkt til rett tid med rett håndtering og montering gjør at kunden og Østraadt som leverandør optimaliserer arbeidsprosessene.

Østraadt Rør Gruppen har en overordnet målsetning om å oppnå størst mulig verdiskapning for kundene gjennom total kvalitet, effektiv produksjon og aktiv kundeorientering.

Kundene er fordelt over store deler av landet, ca. 50 prosent utenfor Rogaland, og består hovedsakelig av kommuner, entreprenører, rørleggere og Statens vegvesen. Blant de største kundene lokalt er entreprenørbedriftene T. Stangeland og Risa, forklarer Wigestrands. Store oppgaver for tiden er knyttet til veiprosjekter som RV 44 og dobbeltsporet mellom Sandnes og Stavanger.

HJØRNESTEINBEDRIFT

Lokalt er Østraadt Rør en hjørnesteinsbedrift som har skapt arbeidsplasser. Den har god klang i lokalsamfunnet, og er viktig for infrastrukturen i distriktet. Vekstpotensialet er til stede også i årene

fremover. Det gjelder å ha øynene åpne for nye produkter og nye løsninger. Ett av disse er Secura veisikringssystem, et norsk-utviklet rekkverk i betong som skal bidra vesentlig til Vegdirektoratets 0-visjon, og redusere faren for personskader ved arbeider rundt vei og anlegg.

Wigestrands ser også for seg nye aktiviteter knyttet til de mange planene innen transportsektoren, fra bybaner til fastlandsforbindelser (Ryfast, Finnfast):

- Ved å ha flere bein å stå på vil det gi oss litt større trygghet for de variasjoner markedet kan påføre oss. Men de nærmeste to-tre årene peker nok fortsatt pilene oppover, fremholder en optimistisk bedriftsleder.

Som aktive rådgivere, kompetansepartnere og problemløsere yter vi bistand til våre kunder innenfor alle strategiske og forretningsjuridiske områder. Vår spisskompetanse, sammen med vår bransjekunnskap og utpregede forretningsforståelse, gjør at vi er et naturlig valg for næringslivet og offentlig virksomhet over hele landet. Firmaet har i dag totalt 130 medarbeidere, hvorav 80 advokaterfullmektiger og rådgivere ved kontorene i Oslo, Trondheim, Stavanger, Tromsø og Hammerfest.

VI HAR TREDOBLET VÅR STØRRELSE I STAVANGER OG KAN NÅ BISTÅ MED SPESIALKOMPETANSE INNENFOR

- Skatt og avgift
- Arbeidsrett
- Fast eiendom og entrepriser
- Energi, petroleum og offshore
- Tvisteløsning og prosess
- Selskapsrett og transaksjoner
- IKT og immaterialrett
- Børs og verdipapirrett
- Insolvens og restrukturering
- EU, konkurranse og markedsrett
- Personvern
- Bank og finansiering

Stavanger - Oslo - Trondheim - Tromsø - Hammerfest
www.steenstrup.no
 Tlf. 51 51 00 70

Kvalifisert arbeidskraft;

We get U there!

Enten du er arbeidsgiver og trenger flere folk, eller arbeidssøker og behøver ny jobb - vår jobb er å få deg i mål slik du ønsker deg.

Pelikan Personell er et ferskt Stavangerbasert rekrutterings- og utleieselskap, stiftet i 2005 av lokale eiere. Den 01.07.07 fikk Pelikan ny daglig leder, og flyttet selskapets forretningsadresse fra Sola til Stavanger Kommune.

Du finner oss fra nå av lokalisert i Næringsforeningen i Stavanger-regionens lokaler, i Rosenkildehuset. Roger står i bildet til høyre, og til venstre er styreformann Geir Undem pent oppstilt.

Målet nå er å bygge et solid personellselskap på sørvestlandet, med hovedfokus på rekruttering og utleie av teknisk personell.

Vi har også fått oss nye alliansepartnere i England, Danmark, Romania og Estland, og kan møte store bemanningsoppgaver raskt og effektivt gjennom store grupper fagarbeidere hentet fra våre partnere.

TILGJENGELIG NÅ:

- mer enn 100 norske offshorearbeidere i de fleste disipliner
- flere hundre on- og offshorearbeidere fra UK sektor
- mer enn 100 danske og østeuropeiske elektrikere til anleggsarbeid
- et tusentalls maritimt personell fra Romania
- 50 tømrere fra Estland med fagbrev, biler og verktøy, og med 3-6 års erfaring fra Norge

Seniorpersonell leverer vi på oppdrag, og vi har for tiden mye tilgjengelig personell innen IKT og Ingeniøyrker.

Pelikan tilbyr også planlegging og gjennomføring av hele eller deler av rekrutteringsarbeidet for sine kunder.

Vi har utarbeidet en smørbrødtype med tjenester som du kan velge blandt, inkludert annonsering og medierådgivning, søknadshåndtering, intervju- og utvelgelse mm.

Når du føler for det og behovet melder seg, håper vi i Pelikan Personell at du kan ta kontakt for å høre mer.

Roger når du på mobil 962 00 123, eller du kan sende en mail på post@pelikan-personell.no

Your recruitment partner on- and offshore!

pelikan personell as

Nedre Strandgt. 11 A. NO-4005 Stavanger. www.pelikan-personell.no

Harald Minge er inne i sitt syvende år som RA-redaktør, og befinner seg ganske vel for tiden der han sitter i Bøndernes Hus i sjette etasje sammen med sine kolleger på redaksjonssiden.

Klubbgatens Avis

Det er bare et Andreas Thorkildsen-spydkast mellom Stavanger Aftenblad og Rogalands Avis i Klubbgaten, Stavangers desiderte sentrum. Men det er nok atskillig mer enn et spydkast som skiller de to avisene når det gjelder ressurser, opplag og økonomi.

Tekst: Egil Rugland
Foto: Haagen Tangen Eriksen/
BITMAP

Et paradoks opp i dette: Aftenbladet er den store regionavisen som dekker hele fylket, og har navnet Stavanger Aftenblad. RA har strategisk definert seg som en rendyrket byavis for Stavanger, og har navnet Rogalands Avis. Kanskje de skulle bytte navn?

Nok om det. Harald Minge er inne i sitt syvende år som RA-redaktør og befinner seg ganske vel for tiden der han sitter i Bøndernes Hus i sjette etasje sammen med sine kolleger på redaksjonssiden.

Dette sier Harald Minge om funksjonene til de to avisene:

UTVIKLE REGIONEN

- Avis-Norge er delt inn i regioner. Vi har Aftenbladet som den store avisen som er ansvarlig for en hel region, og vi har RA som dekker bare Stavanger. Begge er med på å bidra til å videreutvikle regionen.

- I Stavanger finnes det for tiden ingen politisk opposisjon, og i realiteten er verdynet til SA og RA ikke så forskjellig. Men vi tilnærmer oss sakene forskjellig og bedømmer dem ulikt. Det har stor verdi for ytringsfriheten og den sunne

samfunnsdebatten.

Nå vil alltid noen hevde at Aftenbladet er i en slags monopolstilling i vår medie-region, med nettutgave, TV Vest og radio som supplement. Men RA konkurrerer også med NRK Rogaland, og det er ikke noen fordel nå at VG og Dagbladet er til salgs samtidig med RA om morgenen.

- Men det er en skatt at det er flere regionale medier, sier Minge. Vi trenger flere røster og forskjellige arenaer for debatt. Det er selve bærebjelken i en region. RA er en avis for Stavanger. Vi skal skrive om Stavanger, og har en ambisjon om å bli den viktigste avisen innen politikk og næringslivsområdet. RA skal være den avisen som kjenner byen best. Vårt mål er ikke å bli større enn Aftenbladet, men å slå dem i Stavanger.

KONKURRANSE

- Det er en tøff konkurranse, og vi er vant med å konkurrere, men det er ingen grunn til å skjule at Aftenbladet har overlegne ressurser.

- Men Aftenbladets posisjon stiller krav til oss, og vi er opptatt av å måle om det vi foretar oss har effekt. Så langt er tilbakemeldingene positive fra Markedsføringshuset som står for målingene, og vi får gode skussmål. Det er viktig for oss å konstatere at vi er blitt bedre.

I øyeblikket er RA igjen begynt å tjene

penger, og ifølge redaktøren ligger avisen godt an i år, med sitt opplag på i underkant av 14.000, men med et antall lesere på 60.000.

- Dette siste er ganske sjelden for en dagsavis, med så mange lesere, sier Minge. Det skyldes blant annet at den ligger på mange arbeidsplasser, og mange leser den. Det gir også grunnlag for at flere vil vurdere å bli abonnent.

Minge er også fornøyd med annonsetilgangen, takket være en aktiv markedsstab.

NETTSATSING

I den senere tid har RA styrket den redaksjonelle biten på nett med seks stillinger.

- Hvis utviklingen fortsetter, vil nett ta igjen papir. Nettet tar nyhetsflommen, og annonseinntektene på nett for vår del er økende.

Nå står både mediene og vi andre overfor det forestående kommunevalget, og RA har allerede kjørt valgkamp i spaltene.

INGEN OPPOSISJON

- Stavanger har i år et spesielt politisk utgangspunkt. Det finnes ikke opposisjon. Vi har en ordfører som dominerer fullstendig. Jeg savner politiske motpoler. Nå er det FrP som representerer politisk uenighet i byen. Til og med Sevland og Odd Kristian Reme er på lag. Har noen hørt om at de to er uenige om de store

sakene? Det er uheldig i en by hvor det skjer så mye på alle områder. Det er viktig å ha en kritisk røst i politikken, og ikke bare ha FrP som motpol til Høyre og AP.

Men det blir nå uansett en valgkamp i byen.

VALGDEKNING

- Vår valgdekning vil likevel dreie seg om ordfører kandidatene til Høyre og AP. Sevlands posisjon er overlegen, det viser alle galluper. Alt tyder på at Sevland fortsetter som før. Den verste fienden til Høyre er Høyre selv. Spørsmålet er om partiet klarer å fornye seg, eller om selvtilfredsheten er for stor.

- Det høres ut til å bli en tam valgkamp?
- Det er ikke sikkert, parerer Minge. Det er alltid personer med ekstreme markingsbehov, og som hiver seg utpå.

Kommunevalget er og blir et personvalg selv om mange vil bli preget av nasjonale saker og lytte til rikspolitikere når de skal finne lokale kandidater.

VALGSAKER

- Politiske valgkamp saker i år?

- Når det gjelder Konserthuset, er toget gått, og 2008 koster mye penger, men i disse sakene er FrP helt isolert med sin motstand. Helse og omsorg kan bli et tema, og skole og barnehage, selv om det snart er full dekning. Andre saker som kan dukke opp er Ryfast, skjenkepolitikk og bevaring av trehusbebyggelsen. Det er likevel mulig at vi kan få en kunstig debatt i en by som er rik, heldig og mett, og har godt med penger til det meste.

Nå skal RA bidra til å, skal vi si, sprite opp valget.

- Vi skal dekke valg på en annen måte og bruke nettet aktivt. Vi legger opp til egne debatter mellom blant annet de to ordfører kandidatene Sevland og Reme, ledet av politisk redaktør Bjørn Sæbø. Duoen og andre skal ha debatt på nettet, hvor leserne kan blande seg inn.

- Men uavhengig av hva tar opp av politiske saker, skal vi være selektive, og skal politikerne ha noe på trykk, må de ha noe å melde. Vi skal generelt dekke valgkampen og andre saker kort og konsist, og gjøre den synlig for leserne på en lettfattelig måte.

- RA skal være litt røff og personifisert. Det ligger i tabloidformen. Debatten om viktige spørsmål skal diskuteres hos oss hver dag, sier Harald Minge, før han legger ut på lengre sykkel tur som forberedelse til rittet fra Lysebotn til Bryne.

Det gjelder å lade opp til valgkampen.

Alt på ett sted: Pakking, adressering og utsending!

PAKKELØSNINGEN

Blader og kataloger i store og små opplag... Brosjyrer som skal brettes eller legges i konvolutt... Kalendere og giro som skal puttes i plastposer... Brev til medlemmer i klubben...

Alle andre varianter av utsendelser!

Når trykksaker skal ut, kan Invivo tilby deg en pakkeløsning som både er rasjonell, praktisk – og økonomisk gunstig!

KOPIERING, BRETTING, MONTERING...

Vi kopierer det nødvendige opplag av brev og annen info – både sort/hvitt

og farge. Vi bretter mapper, esker og foldere – og vi setter på merkelapper og legger all slags "dingser" oppi små og store pakker. Vi får til det meste!

ENKEL ADRESSERING

Du sender oss en fil – adresser og annen informasjon plottes direkte på konvolutten eller trykksaken. Vi tar hånd om utsendingen!

TIDSRISTER ER TIL FOR Å HOLDES

Vi har stor respekt for den fremdrift som er lagt for hvert oppdrag – vi vet at punktlig levering er en nødvendighet.

Invivo leverer forventet kvalitet til avtalt pris. Hver gang.

INVIVO

Invivo AS, Haugåsstubben 7, 4016 Stavanger.
Postboks 1112 Hillevåg, 4095 Stavanger.
Telefon 51 88 67 00. Telefaks 51 88 67 01.
E-post: Firmapost@invivo.no www.invivo.no

VI FÅR TIL DET MESTE

Våre kunder har én
ting felles. De er
kunder hos oss.
Ellers er de helt ulike.

Handelsbanken
nærmere deg

VALG 2007

Fellesskapet Stavanger-regionen

Rosenkilden spør noen av regionens ordfører kandidater:

- 1) Hvordan fungerer fellesskapet Stavanger-regionen i rikspolitiske sammenhenger? Nevn de tre viktigste fortrinnene vi har oppnådd, og de tre største utfordringene vi står overfor.
- 2) Hvordan bør Stavanger-regionen se ut i 2020?
- 3) Hva kan du og din kommune gjøre for at målene for 2020 kan realiseres?

Jaanne Johnsen, fylkesordfører-kandidat for Høyre

Hvordan fungerer fellesskapet Stavanger-regionen i rikspolitiske sammenhenger?

Den største fordelen med samarbeidet og fellesskapet i Stavanger-regionen er at vi står sammen i viktige saker. Vi klarer med dette samarbeidet å dra i samme retning, og gjennom dette blir vi sterkere. Erfaringen fra min tid i regjeringsapparatet, er at vi i regionen var samkjørte og hadde god oversikt over saker som var under oppseiling sentralt. Dette ga oss god gjennomslagskraft, og de viktigste sakene er, etter mitt syn:

- Universitetet i Stavanger
- Europeisk kulturhovedstad og
- Viktige infrastrukturtiltak, som bl.a. utvidelse av flyplassen, igangsetting av dobbeltspor og ny godsterminal på Ganddal.

Vår regions største utfordring er at vi ikke har innflytelse hos sentrale myndigheter. Her kan nevnes striden om nevrokirurgi ved Stavanger Universitetssykehus, trusler om nedlegging av forsvar i regionen og flytting av Statoils internasjonale avdeling til Oslo.

Hvordan bør Stavanger-regionen se ut i 2020?

Vi er en dynamisk region med et mangfold av arbeidsplasser som til sammen gjør oss ledende innen flere fagfelt, herunder energi, mat, forskning, finans og kultur.

Både Rogfast og Ryfast er på plass slik at reisetid kortes ned og Rogaland blir én felles bo- og arbeidsregion. Gandsfjord bru gjør mer utbygging i Sandnes øst mulig. Deler av bybanen er ferdig, kollektivsatsingen formidabel og veiene bedre slik at køene er redusert.

Vi har en skole der alle elevene får undervisning tilpasset sitt nivå, og hvor entreprenørskap er en viktig del av skolen. Dette gjør at våre ungdommer er

godt tilpasset den internasjonale konkurransen. Vi har landets dyktigste og mest motiverte lærere.

Hva kan du og din kommune gjøre for at målene for 2020 kan realiseres?

Rogaland Fylkeskommune skal være en viktig og sentral medspiller for å nå regionens målsetninger. Kommunene må oppleve Fylkeskommunen som deres nærmeste allierte. Det samme gjelder for næringslivet og personer som har gode ideer til beste for vårt område. Jeg vil som fylkesordfører ha et spesielt fokus på også å jobbe for å knytte Stavanger-regionen nærmere det gode arbeidet som foregår i andre deler av fylket. Utbygging av infrastrukturen gjør at både Ryfylke, Haugalandet, Jæren og Dalane vil bli nærmere tilknyttet Stavanger-regionen. Dette vil styrke hele regionen vår.

Tom Tvedt, fylkesordfører kandidat for Arbeiderpartiet

Hva skaper en region?

Det som skaper en region er framtidsoptimismen. Troen på at vi innenfor et geografisk avgrenset område kan skape vekst og utvikling. Dette har vært grunnpilaren i det vi har skapt i denne regionen - og vil være vårt fremste konkurransefortrinn i fremtiden. Åpenheten for det nye er og helt avgjørende for de som bor og arbeider i denne regionen. Vi kommer videre ved åpenhet og nyskaping, samtidig som vi beholder det beste av det bestående. Det er det som har gjort vår region til den mest innovative landet. I åpenheten ligger også den internasjonale orienteringen. Vi skaper vår region ved å bygge på det mangfold og den kompetansen som menneskene her representerer.

Hvordan fungerer fellesskapet Stavanger-regionen i rikspolitiske sammenhenger?

1. Nasjonal hovedstad for olje- og gassvirksomhet
2. Vi har bygd videre på den etablerer- og nyskapingstradisjonen som tidligere var typisk for landbruksindustrien, og som nå gjør oss til landsledende i nyetableringer innenfor en rekke virksomheter
3. Henter nye impulser til vår region gjennom den internasjonaliseringen som har preget oss de siste ti-årene. Dette kommer til syne for folk flest gjennom de nye matkulturene, og vi finner dette igjen

innenfor skole, utdanning og næringslivet ellers.

UTFORDRINGENE

1. Beholde de flinke og kunnskapsrike menneskene i regionen vår, og med det den optimisme og nyskaping som har preget oss.
2. Oslo-media (som også er riksmidia) sin manglende opptatthet av det som skjer utenfor hovedstaden.
3. Sikre større grad av rikspolitisk innflytelse

Hvordan bør Stavanger-regionen se ut i 2020?

- Vi er fortsatt internasjonalt orientert, der vi gir og henter det beste fra Europa og verden for øvrig
- Fokus på energi vil være viktig, men aktiviteten er videreutviklet til å omfatte nye og grensesprengende energiløsninger.
- Landbruk, mat og fisk omsettes som "merkevare", og er preget av førsteklasses kvalitet og foredling, og med økende eksport.
- Vår region er i tet i den økende konkurransen mellom regionene i Norge
- Vi har mer fokus på å holde på et åpent og inkluderende samfunn, med en veldrevet og god offentlig sektor - et av regionens og landets konkurransefortrinn

Hva kan du og din kommune gjøre for at målene for 2020 kan realiseres?

Kommuner, næringsliv, utdanningsinstitusjoner må se på seg selv som forskjellige organisasjoner med ulike kompetanser som andre kan dra nytte av. Alle kom-

munene i regionen trenger ikke være like gode på alt. Vi kan benytte hverandres styrker, og gjennom det drive regionen framover. Jeg deler gjerne mine erfaringer og mine kunnskaper om universell utforming med hvem som måtte ønske.

Hvordan bevare og utvikle regionen som nysgjerrig og åpen? 12 år etter Kulturhovedstad 2008-prosjektet jobber vi for at kulturlivet fortsatt blomstrer og ikke har visnet - selv om lyskasterne er sløkket. Gjennom kulturen opplever vi ofte annerledesheten. Tradisjonelle holdninger, vaner og det dagligdagse blir utfordret. Her ligger en framtidig konkurransekraft. Vi vil betrakte kultur som en næring i menneskers liv som har en egen verdi, og derfor også er viktig for at regionen skal fremstå som attraktiv. Dette betyr prioritering, også økonomisk, av et felt som i dag ofte havner bak "måoppgavene" som eldreomsorg og barnehager.

Det viktigste jeg og Randaberg kommune kan gjøre for at målene for 2020 kan realiseres, er å utvise mot. Det tar tid før man ser resultatene av det man jobber for. Ofte kommer resultatene så langt som og i så små porsjoner at de er vanskelig å få øye på.

Skal vi nå målene, må vi fokusere. Et annet ord for å fokusere er å prioritere. Når man prioriterer, velger man samtidig noe vekk. Det krever mot å velge noe vekk. Noen vil alltid være uenig med deg i de valgene du tar. Det er dette som er politikk: å velge og samtidig velge vekk, for å nå det viktigste av det viktige.

Kåre Hauge, Arbeiderpartiet sin ordfører kandidat i Sandnes

Hvordan fungerer fellesskapet Stavanger-regionen i rikspolitiske sammenheng?

Det kommunale samarbeidet fungerer i de fleste tilfeller bra, særlig innen energi - mat - natur. Jeg tror alle har den oppfatning at her er vår region den ledende.

Når det gjelder etablering - investering fra de styrende i landet, føler nok de fleste at vi ikke får "vår" andel. Får vi en

ytte "fiende", da er regionen samlet i sitt krav om det vi oppfatter som rettferdige. Regionen har vist et sterkt samhold i saker om flyplass - sykehus - forsvar.

Universitet er et meget viktig fortrinn vi har fått. Aksept for å være energi-region nr.1 er særdeles viktig, og at vi har fått aksept for at vi også er nr.1 når det gjelder mat. Områder som er særdeles viktige for fremtiden.

Utfordringen blir å få beholde de etableringer som eksisterer, videreutvikle disse og etablere nye. Vi er på god veg med Vitensenteret. Det bør være et mål å få Veterinærhøgskolen til regionen. Men hovedutfordringen er kommunikasjon.

Når det blir snakk om hvordan regio-

nen bør se ut i 2020, vil alle tenke kommunikasjon. Bybanen må være på plass, i hvert fall mellom Sandnes - Sola - Stavanger. Ryfylket må være knyttet til Nord-Jæren, enten via Ryfast eller med kryssing av Høgsfjorden.

I dag bygges det blokkleiligheter i 1.000-tall i regionen, og kravet til friluftsområder og fritidsaktiviteter vil være en enorm utfordring frem mot 2020.

Her må Sandnes ta sin del av ansvaret, og ikke bare være kommunen som skal ta hovedtyngden av nye boligområder, men også tenke og investere i fritidsaktiviteter av alle slag.

Pål Morten Borgli,
Fremskrittspartiet sin ordfører-
kandidat i Sandnes

Hva skaper en region?

Det som skaper en region må jo være når aktører med ulike utgangspunkt finner en felles plattform i viktige regionale saker som i sum gir positiv gevinst for alle parter.

Hvordan fungerer fellesskapet Stavanger-regionen i rikspolitiske sammenhenger?

Jeg syns fellesskapet i regionen fungerer bra tatt i betraktning at kommunene innenfor Stavanger-regionen er meget forskjellige. Rikspolitisk må vi bli flinkere til å finne posisjoner som gir mer innfly-

telse i departementene.

Det store fortrinnet ligger i tradisjonen i regionen, der man er villige til å skape noe selv, og at vi har samlet oss rundt utviklingen av universitetet. Vi har også et fortrinn innen næringslivet, der vi har en unik evne til å omstille oss når ting endrer seg, og omstillingsevne er den beste kapitalen i en hvilken som helst næring.

Av store utfordringer fremover er det viktigste å forske på nye næringsveier som gir levedyktige bedrifter også fremover. Det som kanskje er den største utfordringen, er å få overbevist sentrale myndigheter at når det er vekst, så krever det utvidelse på transportsiden. Vi trenger vei, vei og atter vei, slik at varer og tjenester kommer frem på en miljømessig og god måte. Som en tredje utfordring må

vi sørge for å synliggjøre den flotte regionen vi er for folk fra andre deler av verden.

Hvordan bør Stavanger-regionen se ut i 2020?

Fremstå som et foretrukket valg for folk flest som ønsker å bosette seg her og skape en fremtid for seg og sine.

Hva kan du og din kommune gjøre for at målene for 2020 kan realiseres?

Sørge for at kommunen har gode tjenester kombinert med gode boområder som gir opplevelser til alle aldersgrupper.

Norunn Østråt Koksvik, Høyre sin
ordførerkandidat i Sandnes

1. Fellesskapet Stavanger-regionen er meget viktig. Uten dette fellesskapet ville vi bl.a. ikke fått status som Europeisk kulturhovedstad i 2008. Lyse og IVAR er ledende og overlegne på sine felt, og disse selskapa har nådd statlige mål lenge før tiden. Vi har vist og viser vilje til selv å ta grep for å ordne opp i infrastruktur og samferdselsprosjekter. Vi er også ledende på næringsutvikling. Vi har Kunnskapsparken og Høgskolen som endelig fikk status som universitet. Innen landbruk og oppdrett er vi vel blant de

fremste og har de beste produktene i landet. Dette er bare noen få eksempler som er resultater av fellesskapet Stavanger-regionen.

2. At vi har fått på plass samferdselsprosjekter, bybane og at Risavika er blitt den havna vi alle ønsker. Et godt utbygd kollektivtilbud skal være på plass. Videre håper jeg at UiS er blitt ledende på forskning. Så håper jeg inderlig at vi har høstet og fremdeles kan høste fruktene etter europeisk kulturhovedstad-statusen, med et mangfold av kulturtilbud. Fellesskapet Stavanger-regionen har fått mange nye og spennende etableringer som vil gjøre vår region enda mer attraktiv.

3. Sandnes kommune vil være pådriver

på alle felt, - her er kultur meget viktig. Som regional utbygger har Sandnes en meget viktig og krevende rolle som gir oss store og spennende utfordringer. Derfor vil Sandnes kommune være en pådriver for at Gandsfjord bro blir realisert, og dessuten være en pådriver for utbygging av bybane og videre utvikling av det overordnede veinettet. Vi må sørge for å ordne opp i trafikksituasjonen i og rundt Sandnes. Vi skal også sørge for en helhetlig planlegging når nye store felt skal bygges ut. Til slutt - det er veldig viktig at vi har avsatt tilstrekkelig arealer til næring.

Leif Johan Sevland, Høyre
sin ordførerkandidat i Stavanger

Hvordan fungerer fellesskapet Stavanger-regionen i rikspolitiske sammenhenger?

Den største fordelen med samarbeidet og fellesskapet i Stavanger-regionen er at vi står sammen i viktige saker. Kommunene greier nå å dra sammen, ikke i hver sin retning.

Noe av det viktigste vi har oppnådd de siste årene må være universitetsstatus til Universitetet i Stavanger, utvidelse og utbygging av flyplassen og havner, samt

satsing på kultur gjennom Stavanger2008 og nytt konserthus.

Den største utfordringen slik jeg ser det, er at vi for tiden ikke har den nasjonale gjennomslagskraften som vi burde ha. Forsvarets tilstedeværelse i regionen er et eksempel som er svært aktuelt. Tilstrekkelig finansiering av Universitetet og forskningsmiljøet vårt er et annet. Jeg er også opptatt av at regionens innbyggere må sikres et godt helsetilbud gjennom Universitetssykehuset i Stavanger.

Hvordan bør Stavanger-regionen se ut i 2020?

I 2020 har vi nådd målet om at vi er landets mest konkurransedyktige nærings-

region med størst verdiskapningsevne. Vi er fortsatt Europas energihovedstad, men har også skaffet oss flere ben å stå på, slik at vi ikke er like avhengig av kun oljeindustrien. Stavanger-regionen markerer seg innen områder som mat, kultur, finans, kunnskap og forskning, bare for å nevne noen.

I 2020 er vi blitt en mer åpen og inkluderende region. Nye innbyggere føler seg velkommen og trives hos oss. Regionens internasjonale miljø er styrket, og det etableres stadig flere arbeidsplasser. Samarbeidet mellom kommunene i regionen er blitt enda bedre, og gir gode resultater.

Hva kan du og din kommune gjøre for at

målene for 2020 kan realiseres?

Stavanger kommune skal gjøre mye for å realisere regionens målsetninger. Først og fremst må vi jobbe for å gjennomføre Strategisk Næringsplan for Stavanger-regionen. Vi må også jobbe enda hardere

– tverrpolitisk – for å øke vår gjennomslagskraft nasjonalt. Det offentlige må også legge til rette for at det er enkelt å drive næringsvirksomhet i regionen. God infrastruktur, tilgang på arealer og redusert byråkrati, er noe av det vi kan gjøre.

Og jeg lover at dersom jeg også er ordfører etter valget, kommer døren på ordførerens kontor fortsatt vil være åpne for de som har utfordringer og innspill å komme med.

**Din lokale kompetansepartner:
Revisjon. Virksomhetsutvikling.
Internkontroll. Skatt og avgift.***

PricewaterhouseCoopers, Pb 1508, 5505 Haugesund
PricewaterhouseCoopers, Pb 8017, 4068 Stavanger
www.pwc.no - 02316

*connectedthinking

PRICEWATERHOUSECOOPERS

Planlegger du å starte egen bedrift?

skape.no

etablerersenteret for Rogaland

Etablerertilbud høsten 2007

Oppdatert og spennende kurstilbud for etablerere og nystartede bedrifter i Rogaland:

- Introduksjonskurs – 3 t, generell info om oppstart, gratis (2 g i mnd i høst)
- Etablererkurs – 50 t m/ egenandel (3 kurs i høst, 1 med overnatting).
- Temakurs – en rekke spennende kurs på 3 – 8 t, liten egenandel, passer godt for nystartede og etablerte bedrifter som søker mer spesifikk kunnskap.

For mer detaljert informasjon om kursinnhold, tid, sted og påmelding, sjekk vårt nettsted www.skape.no (under kalender) eller kontakt Helga Idsøe Kloster/ Roar Voll på tlf. 51874241, eller e-post: kloster@skape.no, voll@skape.no.

Skape.no er et samarbeidsprosjekt mellom Rogaland fylkeskommune, Innovasjon Norge, NAV Rogaland, Fylkesmannen i Rogaland, Stavangerregionen næringsutvikling, RKK og kommuner i Rogaland.

LNP Corporate Finance AS

Selger bedriften din!

I over 15 år har LNP Corporate Finance AS bistått store og små virksomheter i hele Norden med bedriftssalg, oppkjøp og kapitaltilførsel. Markedet for bedriftssalg og fusjoner er blitt så stort i Rogaland at en av Skandinavias førende finansielle og strategiske rådgiver har posisjonert seg i Stavanger. Aldri har det vært gjennomført så mange eierskifter som nå, og mange bedriftseiere vurderer nå å selge sin virksomhet.

Bedriftssalg - hva innebærer det?

Mange virksomhetseiere er ofte i tvil om hva som skal og bør gjøres når man vurderer å selge sitt foretak, og ikke minst hva virksomheten er verdt. LNP Corporate Finance AS som bedriftsmegler bistår selskaper i hele salgs- og forhandlingsprosessen. Det foretas en verdivurdering, samt en analyse av selskapet og markedet, som danner grunnlaget for forhandlinger med interessenter. Videre utarbeides det en liste med interessenter. Med strukturerte og systematiske metoder legger LNP opp et effektivt program, som sikrer en profesjonell og ryddig prosess, i forbindelse med realitetsforhandlinger og til slutt endelige overdragelsesavtaler med de nye eierne.

Flere kjøpere - bedre pris!

Fra Stavangerkontorets nye domisil ved Skagen, bistår daglig leder Atle Edvardsen og finansiell rådgiver Arne Leiren virksomheter fra hele landet med bedriftssalg og oppkjøp. LNP er etablert med selskaper i Norge, Sverige og Danmark, og har samarbeidspartnere i hele Europa. Dette sikrer at man strukturert kan identifisere industrielle kjøpere og investorer i hele Skandinavia.

Desto flere kjøpere det er til en virksomhet, desto bedre forhandlingsposisjon har selger. Det er viktig å kartlegge og synliggjøre verdiene i selskapet overfor alle potensielle investorer. Mange virksomhetseiere blir kontaktet av en industriell konkurrent eller ny aktør på markedet, med henblikk på å drøfte fusjons- og konsolideringsmuligheter. Mange lar seg således friste til å gå direkte inn i realitetsforhandlinger, fremfor først å teste markedet for alternative interessenter, som kanskje er parat til å betale en høyere pris for selskapet. Et selskap i Rogaland har ofte en høyere verdi for en kjøper fra en annen landsdel eller fra utlandet, da man kan få tilgang til et nytt marked, lokal kompetanse, teknologi og kunder, noe en lokal konkurrent oftest sitter med selv.

- Bedriftsmegling
- Bedriftssalg
- Oppkjøp
- Fusjon
- Kapitaltilførsel
- Strategiske partnere
- Vekst & internasjonalisering

Your Partner in Corporate Finance

FAKTA:

LNP Corporate Finance AS

HVA: Et av Skandinavias ledende rådgivningsselskap, og tilbyr som bedriftsmegler strategisk og finansiell rådgivning i forbindelse med kjøp- og salg av bedrifter, fusjoner, kapitaltilførsel, samt vekst og internasjonalisering. Har assistert over 500 virksomheter fra ni land. Selskaper i Norge, Sverige og Danmark.

HVOR: Skagen 8 - 4006 Stavanger

KONTAKT:

Atle Edvardsen, daglig leder

Telefon: 51 52 33 83

Mobil: 41 09 13 11

Epost: ae@LNP.no

MER: www.LNP.no

Vet du at...

Næringsforeningens nettside som søkermotor

Næringsforeningens nettside, www.stavanger-chamber er en flott søkermotor for bedrifter og næringsdrivende i regionen. Der finner du lett tilgjengelig informasjon om mer enn 1400 bedrifter og nærmere 2900 kontaktpersoner. Du kan søke innen bransjer, på navn på bedrift eller på navn på kontaktperson. I tillegg finner du informasjon om alle Næringsforeningens møter - med enkel påmelding, diverse nyheter fra næringslivet, informasjon om Næringsforeningens 20 ressursgrupper, og mye mer. Alle medlemmer i Næringsforeningen kan legge inn egne nyheter på siden, og i noen tilfeller vil disse også sendes ut sammen med våre digitale invitasjoner eller nyhetsbrev fra Næringsforeningen

Innspill til Rosenkilden

Vi tar gjerne i mot innspill til Rosenkilden. Har dere en nyhet eller et spennende prosjekt dere vil fortelle om, eller arbeider dere under vanskelige betingelser dere ønsker at det skal settes fokus på, er Rosenkilden og Næringsforeningen et godt medium. Våre medlemmer og våre lesere har også gitt uttrykk for at de gjerne leser om ledelse eller markedsføring, og kanskje du har stoff innen området som vil interessere våre lesere? Eller hva med informasjon som kan være nyttig for små- og mellomstore bedrifter? Vi kan ikke love at vi kan ta inn alle artikler og innspill. Det har noe med plass og aktualitet å gjøre, men vi kan love at vi vil vurdere alle innkomne forslag seriøst. Rene reklameartikler kan vi dessverre ikke ta inn, men da anbefaler vi å annonsere i Rosenkilden. Dersom du har synspunkter på noen av våre artikler tar vi også i mot leserbrev, men må ihht vanlig praksis da forbeholde oss retten til å korte ned lange innlegg.

NÅR SOM HELST. HVA SOM HELST. HVOR SOM HELST.

LIVSKVALITET
OG ARBEIDSGLEDE

WILBERG

Familiebedriften Wilberg har hatt kvalitet på menyen i over 35 år. Vi er i dag en ledende aktør når det gjelder catering og kantine-tjenester til blant annet oljebransjen. Målet vårt er ikke å bli Norges største, men derimot Norges beste leverandør av mat og drikke.

Brødrene Svein og Trond Hodne melder om mørke skyer i horisonten. De to brødrene driver Hodne gartneriet sammen, og eier hver sin halvdel. Faren Peter Hodne står som grunneier, og det er også han som bor i våningshuset. Selv har brødrene private boliger utenfor gartnerieiendommen. De søker nå om å fradele gartnerieiendommen fra boeiendommen. Men Statens Landbruksforvaltning sier nei.

Et dilemma

I Norsk målestokk er Hodne Gartneri på Bryne et stort gartneri innen helårsproduksjon av prydplanter og potteplanter. Gartneriet er på hele 9.000 kvm, og produksjonen ligger på rundt 1,2 millioner potteplanter. I kroner og øre snakker vi om en omsetning på 11 – 12 millioner kroner i et gartneri som gjør det svært så bra. Bedriften driver også miljøvennlig gjennom bruk av biogass fra Sele. Nå må kanskje driften avvikles.

Tekst: Erik Lindboe
Foto: Haagen Tangen Eriksen/
BITMAP

Brødrene Svein og Trond Hodne overtok driften av gartneriet etter foreldrene i 1998. Veksthusarealet ble fordoblet, og etter at gartneriet ble tilbudt spesialproduksjon av potteplanten Ildtopp av grossisten Blomsterringen Engros i Oslo, ble et negativt resultat i 2005 snudd til positive tall allerede året etter. I dag har gartneriet sju ansatte som er med på å produsere rundt 40% av Ildtopp-produksjonen i Norge. Dessuten har Hodne Gartneri kvalifisert seg til å få eksklusive produksjonsrettigheter av det danske gartneriet Knud Jepsen AS, og av deres sortiment innen Ildtopp og Roseflower. Knud Jepsen er verdensledende innenfor foredling og utvikling av disse plantene. Danskene kan skille med ett av verdens største gartneri på 100 mål, de har produksjonsanlegg i Vietnam og Costa Rica, produksjonsavtaler med et stort gartneri i Holland – og altså Hodne-brødrene på Jæren.

VIKTIG AVTALE

- Danskene eier patentene på plantene, forteller Svein og Trond Hodne. – I praksis betyr det at vi betaler royalty til danskene av produksjonen vår. Fordelen er at vi får tilgang på det beste produksjonsmaterialet som er tilgjengelig, og vi har sikret oss produksjonsrettighetene til disse potteplantene. Og ikke nok med det:

- De neste fem til ti årene ser vi for oss mulige investeringer på et sted mellom 15 og 30 millioner kroner.

Vi har fått klarsignal til å benytte Jepsens internasjonale varemerke "Queen", som vi planlegger å ta i bruk i januar 2008. Hodne Gartneri skal eksklusivt produsere Jepsens sortiment av Ildtopp og

Roseflower for det norske markedet. Vi oppfatter avtalen som gullkantet, og den vil bidra til å sikre en god og lønnsom drift i årene framover. Men det ligger også i kortene at vi må investere og utvide vekstarealet for å kunne øke produksjonen. Derfor har vi søkt om å få skille gartnerieiendommen pluss nødvendig areal for framtidige investeringer fra moderbruket. Begrunnelsen for dette er at vi ønsker å skille den private økonomien med våningshuset fra næringsvirksomheten, slik at den private boligen ikke hefter økonomisk for driften og framtidige investeringer. De neste fem til ti årene ser vi for oss mulige investeringer på et sted mellom 15 og 30 millioner kroner.

NEGATIVT SVAR

Men Svein og Trond Hodne melder om mørke skyer i horisonten. De to brødrene driver gartneriet sammen og eier hver sin halvdel. Faren Peter Hodne står som grunneier, og det er også han som bor i våningshuset. Selv har brødrene private boliger utenfor gartnerieiendommen. Her er vi ved kjernen i problemet: Loven sier nemlig at landbrukeiendom med konsekson krever både bolig på eiendommen og

- Hvorfor kan ikke Staten bidra til å utvikle bedrifter som er levedyktige og har spennende framtidsutsikter?

boplikt. Søknaden om fradeling av gartnerieieendommen ble behandlet av Klepp kommune med positivt resultat. Fylkeslandbruksstyret gjorde vedtak om at det ikke ville gjøre om på innstillingen fra kommunen. Men Landbruksdirektøren mente at saken var så prinsipiell viktig at den ble oversendt Statens Landbruksforvaltning - SLF. Svaret fra SLF kom rett før sommeren, og svaret var negativt. Klepp kommune må endre sin innstilling. Mulig ankeinstans er Landbruksdepartementet, og til slutt Kongen i Statsråd dersom saken må gå helt til topps.

PARADOKS

Brødrene er temmelig oppgitte over situasjonen. – Vi mottar ikke en eneste krone i tilskudd, subsidier eller noen annen form for støtte fra Staten. Vi har god økonomi og gode avtaler som sikrer forsvarlig og lønnsom drift i framtiden. Hvorfor kan da ikke Staten bidra til å utvikle bedrifter som er levedyktige og har spennende framtidsutsikter? Vi er klar over at

loven er streng, men den gir også mulighet for deling når samfunnsmessige hensyn taler for det. Dessuten: Andre gartnerier – både her i Rogaland og på Østlandet – har fått dispensasjon fra loven. Hvorfor får noen skille boligeiendommen fra driftsarealet mens andre får avslag? Burde ikke det norske lovverket gi rom for næringsutvikling i tråd med dagens situasjon? Bransjen vår, dvs blomsterprodusentene, har de siste årene måttet innfinne seg med at rammevilkårene i mange tilfeller bestemmes gjennom internasjonale avtaler. Da burde norske myndigheter vise vilje til å tilpasse betingelsene våre til internasjonale forhold, ikke stikke kjepper i hjulene for oss som ønsker å skape en levedyktig næringsvirksomhet. Ønsket vårt er kort

Følgene av et negativt utfall i ankesaken kan medføre at produksjonen flyttes til Danmark, og at Hodne Gartneri AS avvikler driften.

og godt å omorganisere eiendommen for å trygge driften og for å trygge den private delen – altså bolighuset.

TØYLENE STRAMMES?

Men det er ikke sikkert at brødrene Hodne blir bønnhørt i ankesaken. For Landbruks- og matminister Terje Riis-Johansen var klar i sin tale da han besøkte Rogaland i slutten av juli. Arbeidet med å styrke jordvernet er viktig, og dette arbeidet vil bli prioritert framover, var budskapet hans.

Statsråden satte ned et eget utvalg i april i år. Oppdraget er å gi status i arbeidet med å nå målet om halvering av nedbyggingen/omdisponeringen av jordbruksarealene innen 2010, vurdere eksisterende virkemidler og foreslå nye, samt gi råd til departementet i forbindelse med arbeidet med ny plan- og bygningslov. Landbruksdirektøren i Rogaland – Jon Ola Syrstad – er leder av utvalget, som skal legge fram sin rapport innen utgangen av året.

VÆRE ELLER IKKE VÆRE

Svein og Trond Hodne mener at gartneriets framtid settes på spill i denne saken. Virksomheten deres er basert på avtalen med danskene, og gartneriet på Bryne må ha anledning til å utvide produksjonsarealet for å kunne oppfylle avtalen. Følgene av et negativt utfall i ankesaken kan medføre at produksjonen flyttes til Danmark, og at Hodne Gartneri AS avvikler driften. Å selge gartnerieieendommen lar seg vanskelig gjøre uten en produksjonsavtale. Avtalen med danske Jepsen er knyttet til brødrene og vil ikke følge gartneriet om dette må avvikle. Enden på visa kan bli at arealet vil bli solgt som tilleggsjord til naboene, og at bolighuset paradoksalt nok endelig vil få sitt eget bruksnummer. – Er det rim i dette? spør to hoderystende brødre.

Julebord

Vær tidlig ute med planlegging av årets julebord!

Du velger selv om du ønsker åpent julebord med levende musikk, eller julebord i et eget selskapslokale.

Ved julearrangementer på hotellet, tilbys gode priser på overnatting.

Ta kontakt med Nina på tlf. 51850577 for et uforpliktende tilbud.

Thon Hotel Maritim

Kongsgt. 32, 4005 Stavanger
Tlf. 51850577

maritim.konferanse@thonhotels.no
www.thonhotels.no/maritim

Klar for takeoff

Ny bank åpner i Sandnes

Det gjelder å beregne bølgen riktig. Treffer du med timing, balanse og kraft, kan du utnytte energien maksimalt og nyte bølgen fra takeoff og helt inn til strandkanten. Timing, balanse og kraft er sentrale karakteristika også i økonomi. En god bank tilbyr mer for sine kunder enn velegnede finansielle tjenester.

Når Sparebanken Vest nå åpner kontor i Rogaland, er det med en filosofi om at merverdien ligger i å forstå dine behov og være en bank på dine premisser. Vår målsetting er å være et ledende finanshus som hjelper deg i å gjøre dine planer til virkelighet. Å gi deg en god takeoff, om du vil.

Velkommen til nytt kontor i Sandnes 22. september og i Stavanger mars neste år.

Tre Par — om livsglede sånn apropos...

(Han var lett nervøs. Det var mandag morgen. Kroppen hadde ikke helt vendt seg til at helga var over. Han hadde i Kiellands ånd invitert tre par til samtale på Skipper Worse, rett over Ledaal, på Eiganes. Kiellands drama fra 1886 – Tre Par, altså – handlet om kvinnesak, ekteskap og seksualdebatt. Hans tre par var en god del mer erfarne enn Kiellands lett fiktive, så han satset på en samtale om livsglede, vennskap og naturens goder.)

Tekst: Jan Inge Reilstad
Foto: Markus Johannessén/
BITMAP

Medvirkende:

- Reidun og Pål Hjelm, pensjonister
- Lise og Odd Hatløy, pensjonister
- Kari og Knud Helliesen, pensjonister
- Jan Inge Reilstad, 43 år gammel reporter fra regionens næringlivsmagasin

Reporter: - Livsglede er jo et svært ord. Men det peker mot noe som paradoksalt nok synes vanskeligere å fange enn noen gang. Vi har funnet opp nyord som "utbrent", og mange gamle blir sittende alene hjemme uten særlig mulighet lengre, til å lete etter livsgleden i det hele tatt. Hva er livsglede for dere?

Hjelms: - Vi har vært med i Skipper Worse i 19-20 år nå. Norsk Folkehjelp og. Kjørt ut mat til de uføre. Arrangert turer. Gått på dans. "Syng med oss" har vi. Det er et fellesskap her, og omsorg. Det store aktivitetstilbudet har noe til alle.

Livsgleden bobler lett her på huset.

Hatløys: - De små tingene er blitt vikti-

gere. Familien, barn, barnebarn. Bare det å få lov til å hjelpe barnebarn. Men også å se utover eget hagegjerd. Vi følger fag på universitetet hvert semester vi, men står over eksamensstresset. Bare det å suge til seg fra et ungt miljø. Vi abonnerer på fast plass i konserthuset. Og så trenger de fleste åndelig påfyll, som vi får gjennom å ha en tro.

Helliesens: - Det er opp til de eldre selv å delta. Vi tror på å holde liv i den intellektuelle nysgjerrigheten. Vi leser mye. Er med i politisk veteranforum. Er aktive i pensjonistuniversitet. Det går an å gå dypere i seg selv som pensjonist, utvikle hobbyene og interessene sine. Men det forutsetter kanskje at du har noe som du virkelig er engasjert i fra før. Det er verre å begynne med noe nytt når du er 65.

Hjelms: - Jo, men det går. Vi har så mange eksempler, her på Skipper Worse, på at folk har funnet seg nye hobbyer og blitt fylt opp med helt nytt innhold. Internett-kursene våre f.eks., er fullstap-pede, og har nok produsert noen datanerd. Det er aldri for seint.

Reporter: - Er den nye teknologien viktig

for de eldre, for å kunne være med på samfunnstoget, kunne ha mere kontakt kanskje, med barnebarn...

Hatløys: - Vi har akkurat fått ADSL. Det er en drøm. Har direkte kontakt med familie og venner i Bogota.

Helliesens: - Fort gjort å falle litt utenfor uten Internett. Fikse opp med post og regninger. Du må bare ikke bli avhengig. Det er noe der.

Reporter: - Naturen og den fysiske helsa blir vel ikke akkurat mindre viktig med årene den heller...

Hjelms: - Worse-turene er mange, både inn i Rogalands-naturen og nedover Kontinentet. Det er folk på over 80 i tur-gruppa vår. Eldstemann på den månedlige søndagsdansen er over 90.

Helliesens: - Hodet funker ikke uten kroppen. Vi går tur på strendene. Spiller fotball til og med. God helse er alfa & omega.

Hatløys: - Vi er med på noe som heter Betel-balletten. (Latter rundt bordet.) Til og med besøkt et trimstudio i sommer. (Mere latter.)

Helliesens: - Her i regionen er det jo så lett å bli værsyk. Dårlig vær er perfekt til

Fra høyre: Reidun og Pål Hjelms, Lise og Odd Hatløy og Kari og Knud Helliesen.

tur i naturen, på fjellet eller på strendene, samma det. Tur og vær hører sammen.

(Reporteren lavt til seg selv: - I stedet for å sitte inne og ønske at en bodde i Syden. Reporteren har brukt det siste året på å selge den ideen inn til familien, uten særlig salgssuksess.)

Reporter: - Var det med fryd eller frykt dere gikk ut døra siste arbeidsdag?

Helliesens: - Det var både en drøm og et mareritt. Du må liksom ta tida tilbake.

Hatløys: - Alle får vel en sorgreaksjon ved jobbslutt. Gamle vanar e vonde å venda. Det er som å si opp et livslangt forhold.

Hjelms: - Jobber mye nå også vi, men på andre måter. Vi er mange som jobber for hverandre.

Hatløys: - De største forandringene i livet skjer når barna flytter ut, og når du slutter å jobbe. Der er krisepotensialet størst. Kanskje mulighetene også.

(Reporteren sitter stille og betenkt. Han tenker på 40-års krisen han innbilte seg at han endelig fikk i fjor. Han måtte ikke finne på å nevne den her.)

Reporter: - Det skrives stadig vekk om

den bortskjemte og/eller den frigjorte eldregenerasjonen. Eldre tar opp store forbrukslån som de ikke betaler noe tilbake på. En undersøkelse sier at fremtidens eldre vil være opptatt av selvutvikling, reiser og nytelse. Er det dekadanse eller frigjøring det er snakk om?

Helliesens: - Vi er den siste generasjonen som velger å dø uten gjeld.

Hjelms: - Timeglasset renner jo. Ingen vits i å sitte alene og fryse mens du ser på, om du kan unngå det.

Hatløys: - Jeg kjenner ei gammel dame som lånte 400.000 med pant i huset. Hun fikset det opp, sitter nå med et tilpasset hjem og en bedre hverdag. Ungene syntes det var helt ok.

Reporter: - Timeglasset ble nevnt. Døden. Hva frykter dere mest?

Helliesens: - Sykdom. Tap av helse. Å miste taleevnen.

Hatløys: - Nesten mer redd for at en våre nærmeste blir syk eller dør, barn eller barnebarn, enn oss selv. Du har hørt om det gamle ekteparet som endelig fikk barnet sitt inn på gamlehjemmet... (Latter)

(Reporteren siterer her Epikur og hans firepunktsregle til et godt liv, som han har øvd inn i forkant av intervjuet: "Ikke frykt Gud / Døden er ikke noe å være redd for / Det gode er lett å finne / Smerte er lett å overvinne". Det lyder platt og pompøst i hans unge munn, synes han. Men han reddes av filologen...)

Helliesens: - Det var vel Epikur som sa at man ikke skulle frykte døden, for når du finnes, så finnes ikke den, og når den finnes, så finnes ikke du.

(Reporteren nikker og puster lettet ut.)

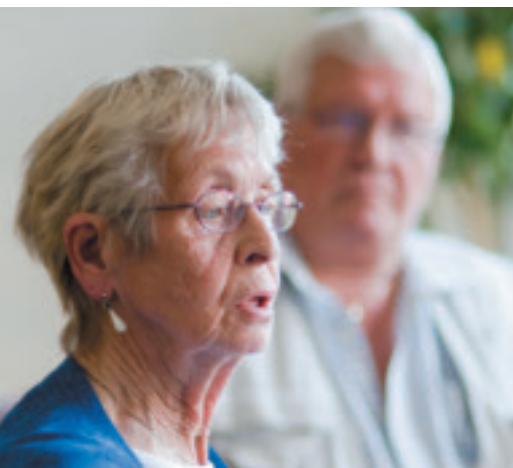
Helliesens: - Likevel, døden tar på. Men mer som sorg enn som frykt. Av og til føler vi at vi går i begravelse en gang i uka til gamle venner og kjente.

Hatløys: - Det er viktig å ha en tro da, tror vi. En åndelig bensinstasjon.

Helliesens: - Eller en reflektert ikke-tro.

Hjelms: - Ja, for de spørsmålene svirrer jo rundt og gnager på sjela om man ikke har tenkt de gjennom.

Helliesens: - Og når det gjelder de materielle godene... de er fortsatt ikke godt nok fordelt. Et samfunns vellykkethet kan måles ut fra hvor godt de dårligst

- Vi synes i grunnen litt synd på dere unge nå for tida. Det er så mye stress og høyt arbeidspress. Går det an å ha unger i den tidsklemma dere lever i, og samtidig oppleve livsglede? Undrer fra venstre Reidun og Pål Hjelm, Kari og Knud Helliesen og Lise og Odd Hatløy.

stilte har det. Minstepensjonistene og de fattige, det er de som trenger oppmerksomhet.

Hatløys: - De eldres livsglede er også avhengig av at de slutter å pleie monologen, som de gjerne har vendt seg til etter et langt liv. Det å lære seg å lytte til barnebarna, det er livsglede det.

(Reporteren kikker rundt bordet. Lefsene lå urørte. Kaffikanna var fortsatt nesten full. Vannglassene var tomme. Klokka var blitt tolv. Var det han som hadde glemt å servere dem, eller var det bare et utslag av nøysomt måtehold fra kropp som med alderen var blitt hyperobservante på fordøyelsens betydning? Akkurat som de tre parene kunne se hva han tenkte, og ville hjelpe ham...)

Helliesens: - Vi drikker selvsagt vin. Det er mye livsglede i et passende vininntak. Det må vi få tilføye.

Hatløys: - Vi tenderer jo mot avhold, men har begynt med en Gammel Dansk om morgenen nå. Den setter piff på dagen.

Hjelms: Vi prøver å ta godt til oss av det meste. Det har liten hensikt å bruke alderdommen til asketisk utforskning.

Tre Par i kor: - Vi synes i grunnen litt synd på dere unge nå for tida. Det er så mye stress og høyt arbeidspress. Går det an å ha unger i den tidsklemma dere lever i, og samtidig oppleve livsglede?

(Reporteren ser på lefsene.)

EPILOG MED KIELLANDSK TENDENS
(Der satt de og nøyte laget. Som alle modne mennesker ga de rikelig plass til hverandre i en vennlig og romslig samtale, hvor de passet på at alle fikk delta og komme til med sitt. Det er altså ikke noe egentlig drama dette her, drama

trenger som kjent moralske konflikter og personlige intriger som spisses. Derfor slippes heller en forteller til helt på slutten, i form av en person – f.eks. en ansatt på Skipper Worse – som bare kommer inn i møterommet og leser opp følgende:

”Der satt de og nøyte samtalen. Aktivistene Reidun og Paul Hjelm, begge med fenomenale 20 års fartstid på Skipper Worse allerede, både som arrangører og deltagere på det omfattende aktivitets- og turprogrammet i Skipperens regi. Livsglede gjennom omsorgsaktiviteter i fellesskap var deres ærlige sak. De nyforelskede Lise og Odd Hatløy, begge med ferske helsehistorier de unnlot å beskrive nærmere til fordel for hvor mye godt som kan graves ut av livet med litt tro, håp og kjærlighet. For dem har livsglede med åndsnærverelse å gjøre. Og det var Kari og Knud Helliesen, begge med etablert hang til samfunnsansvar, nå også drivkrefter for Pensjonistuniversitetet. Hos dem syntes livsglede å være knyttet til lærelyst og intellektuell nysgjerrighet.

Oppsummert med enda høyere tendensfaktor: Livsglede er omsorgsaktivitet, åndelig aktivitet og intellektuell aktivitet. Til slutt da bare dette som livsgledens innerste tendens: Aktivitet. Eller med en moral slik Lou Reed synger den ut på sin ”Perfect Day”: ”You’re going to reap just what you sow.” Sitatet er stjålet fra vår nærmeste visdomslitteratur. Sagt på en mer moderne måte: Sitter du i sofaen og ser på teve og spiser vaffelhjerter med iskrem, er det vaffelhjerter med iskrem du får, ikke nødvendigvis hjertets lyst og livsglede. Livsgledens pris er aktiviteten som kreves for at den skal komme.

Livsglede for eldre – den nye stiftelsen – handler på sin side om å hjelpe nettopp dem som er nødt til å sitte hjemme i

sofaen, de uføre og ubemidlede som er dårligst stilt av de gamle, akkurat slik som Skipper Worse er en fantastisk havn å besøke for de som klarer og vil bevege på seg.)

PS! Reporterens tillegg: Selv om jeg skriver for et næringslivsmagasin, glemte jeg helt å spørre dem om næringslivet burde gjøre mer for – å nyttiggjøre – sine pensjonister. Burde f.eks. arbeidsgiverne bruke noen dager i året på å luften bedriftens store problemstillinger på 70-åringenes arbeids- og livserfaring, samtidig som de varter dem opp?

Kiellands Tre Par handler også om dette helt utrolige, at kvinner får plass i det etablerte arbeidslivet. Den smarte Frøken Svendsen, den kvinnelige helten og konsulens ”merkantile geni”, hun som avslører både mennene og kvinnene, sier det profetisk: ”Kvinnen ligner mest av alt mannen – hr. konsul! – og hun vil komme til å ligne ham enda mere med tiden.” På vegne av mine tre par følger jeg tamt opp med: ”Pensjonistene ligner mest av alt på frie mennesker – hr. redaktør! – og de vil komme til å ligne dem enda mere med tiden.”

Frie mennesker er det alltid mer bruk for enn noe annet her i verden.

Orkla Finans Kapitalforvaltning ASA har som strategi å etablere oss som en ledende aktør i Norge på kapitalforvaltningsrådgivning for private investorer og det institusjonelle markedet.

Orkla Finans Stavanger/Rogaland her de senere årene hatt en solid vekst og som et ledd i vår strategi ønsker vi å styrke satsingen mot private investorer, investeringsselskaper og institusjonelle kunder i Rogaland. I den forbindelse søker vi:

Senior Kapitalforvalter

Orkla Finans Stavanger

Er du i dag senior medarbeider i et verdipapirforetak, en bank eller et uavhengig rådgivningsselskap? Ønsker du å ta utfordringen med å være med i et team som skal jobbe mot investeringsselskaper og institusjonelle kunder i et sterkt fagmiljø?

Senior Kapitalforvalter vil være med i et kompetent team som skal yte investerings-tjenester og drive rådgivende salg til våre kunder iht. selskapets kapitalforvaltningsmodell.

Kapitalforvalter

Orkla Finans Stavanger

Stillingen passer for investeringsrådgiver, aksjemegler, finansiell rådgiver eller formuesforvalter med mer enn 2 års erfaring og gjerne med Siv.øk / MBA bakgrunn.

Kapitalforvalterens hovedoppgave er å yte investeringstjenester og drive rådgivende salg til større private investorer og selskaper iht. vår kapitalforvaltningsmodell.

Orkla Finans tilbyr:

- Verdipapirforetak med alle konsesjoner
- Nærhet til et sterkt fagmiljø innen alternative investeringer
 - 30 produktspecialister, analytikere og forvaltere innen eiendom, hedgefond, shipping, private equity og strukturerte produkter (herunder warrants).
 - Bredt utvalg av samarbeidspartnere innen alternative investeringer
- Egen aksjeforvaltning med fokus på Norge og Norden
- Faglig utvikling gjennom Orkla Finans Akademiet

Kortfattet søknad og CV sendes bjorn-arild.samuelson@orkfin.no

Spørsmål til stillingene kan rettes til Bjørn-Arild Samuelson, direktør Stavanger på tlf. 23209874.

Orkla Finans er et kompetansedrevet verdipapirforetak som tilbyr investeringstjenester til private og institusjonelle investorer. Selskapet jobber etter en modell hvor målet er gi våre investorer økt avkastning – uten økt risiko.

Orkla Finans har bygget Norges sterkeste fagmiljø innen Alternative Investeringer. Dette skjer gjennom målrettet kompetanse- og produktutvikling. Vi deler også vår kompetanse med våre kunder. I fjor ga vi ut boken "Alternative Investeringer" på Gyldendal Forlag. Tidsskriftet Euromoney har både i 2006 og 2007 tildelt selskapet ledende posisjoner innen strukturerte produkter, hedgefond og eiendom. I 2007 kom Orkla Finans samlet best ut av norske aktører innen alternative investeringer.

Orkla Finans ble etablert i 1984 og har kontorer i Oslo, Bergen, Trondheim, Stavanger, Sandvika, Tønsberg og Kristiansand. Orkla Finans Gruppen har ca. 150 ansatte og er i sterk vekst. Orkla Finans er en del av Orkla ASA som er et av Norges største og eldste selskaper.

Norges største uavhengige entreprenør innen prosjektering, installasjon, service, drift og vedlikehold av tele- og datanett

Prosjektering, installasjon og service

Relacom tar ansvar for komplett roll-out fra design til ferdigstillelse. Vi håndterer, installerer og drifter kundeutstyr (CPE), samt installerer, idriftsetter og drifter nettverkselementer i våre kunders nett.

Overvåkning og drift Vi tilbyr alle våre kunder overvåkning og drift av nett og nettelementer via vårt driftssenter i Stavanger på døgnbasis 365 dager i året.

Landsdekkende En kompetent tekniker vil aldri være langt unna. Dette gjør at vi kan garantere hurtig tilkalling og høy kvalitet på våre tjenester.

Kompetent, uavhengig og effektiv samarbeidspartner

Relacom har kompetanse på eldre så vel som det siste innen ny teknologi. Egne prosesser for kompetanseutvikling sikrer at vi alltid kan tilby høy kompetanse på alle typer it- og telecom infrastruktur.

Vi er leverandøruavhengig og jobber således med en rekke internasjonale utstørsleverandører som sikrer våre kunder riktig teknologi til riktig pris.

Tlf 02121 www.relacom.no

Skal vi på kurs nå igjen

Når mangel på tid viser seg å være den største hindringen mot etterutdanning i bedrifter, blir valget av metoder for formidling av læring vesentlig. Stadig flere virksomheter velger læremetoder med integrert læring (i-læring), som i praksis innebærer at man henter ut det beste fra både e-læring og klasseromsundervisning.

Tekst: Frode Futterer-Sekse og Catrine Utne Pettersen, HSE Academy AS

Læringsløsningene baserer seg på en kombinasjon av nettbasert læring, aktivitet på en elektronisk læringsportal og samlinger fasilitert av erfarne fagfolk. Dette er en fleksibel læringsform som erfaringsmessig gir bedre resultat enn samlinger alene eller e-læring alene. Trenden innen opplæring er at den skal ha kort varighet, i økende grad basere seg på Internett og blir mer integrert. Undersøkelser (FAFO) viser at mangel på tid er den viktigste hindringen mot etterutdanning og kompetanseheving. Trenden møter et markant behov for å utnytte tiden man bruker på opplæring best mulig, og at læring skal være tilgjengelig når det oppstår behov for ny kompetanse, og ikke når kompetansen er tilgjengelig. Integrert læring skaper sosiale relasjoner på nettet så vel som ved fysiske møter i klasserommet. Erfaringer og problemstillinger som har vært diskutert på den elektroniske læringsportalen kan trekkes inn i klasserommet, og belyses med ny kunnskap. Dette legger grunnlaget for en bredere forståelse og forsterker lærings-

Catrine Utne Pettersen, og Frode Futterer-Sekse, HSE Academy AS

effekten. Undervisningen baserer seg på at teori knyttes til konkrete prosjekter i organisasjonen.

UTDANNELSE SOM BLIR SKREDDERSYDD FOR AKKURAT DIN BEDRIFT. Tradisjonelt har det vi omtaler som prosjektintensive virksomheter hatt stort

behov for tilgang på aktuell kompetanse når de enkelte prosjektet har krevd dette. Da er det lite gunstig å måtte vente til et kurs startes, og ofte er det ikke tid til å vente på at kunnskapen gjøres tilgjengelig.

I de senere år er det derfor blitt stadig mer nødvendig med påfyll av kompetanse

når behovet oppstår, og bruk av e-læringsløsninger distribuert via Internett er da både en fleksibel og kost effektiv løsning.

Gjennom et lokalt initiativ i Stavanger-regionen er det utviklet nye fagområder hvor e-læring aktivt er benyttet. HSE Academy er et forholdsvis ny-etablert selskap som leverer opplæringsløsninger til private bedrifter og offentlig virksomhet innenfor Helse, miljø og sikkerhet (HMS), kvalitet (QA), risikostyring og samfunns-sikkerhet.

Initiativtaker til selskapet er konsulent- og rådgivningsselskapet Proactima som har tilhold i Kunnskapsparken på Ullandhaug. De har gått sammen med IT- og konsultentselskapet Metier i etableringen av selskapet. Metier har lang og god erfaring i utvikling og gjennomføring av e-læringskurs og løsninger. Proactima har også et utstrakt faglig og forskningsbasert samarbeid med Universitetet i Stavanger, og gjennom samarbeidet har

HSE Academy også tilgang til det fremste av akademisk og forskningsbasert kunnskap.

Det største konkurransefortrinnet er den tette sammenhengen mellom teori og praksis. Her er det bevisst koblet sammen det beste innen akademisk, rådgivningstjenester og tekniske løsninger. Omfanget er opplæring fra grunnleggende HMS-forståelse til universitetsnivå, som gjør det mulig å omsette den enkelte bedrifts HMS-ambisjoner til også å inkludere verdiskaping. Det betyr i praksis at man ikke driver utdanning for kunnskapsens skyld alene - man knytter utdannelsen tett til strategi- og verdiskapingsprosessen hos det enkelte selskap.

E-LÆRING MED STUDIEPOENG

Fordelene med å ta i bruk digitale læringsløsninger er at det bl.a. åpner for økt frihet til å velge når og hvor man vil lære, og det er kostnadseffektivt ved at flere medarbeidere kan nås med de

samme tiltakene - uavhengig av geografiske spredning. Teknologien bidrar også til å møte kravet om tidseffektiv og målrettet læring.

Den høye graden av brukertilpassing innebærer at utdannelsen ikke utgjør noe enhetlig begrep - den kan dekke flere nivåer og vanskelighetsgrader.

Det er forholdsvis unikt i Norge at e-læringskurs og programmer kombinert med tilpassede samlinger kan gi studiepoeng på masternivå. Dette er gjort mulig gjennom samarbeidet med UiS og er nok et eksempel på at Stavanger-regionen er fremst i rekken med å ta nye steg i utviklingen av kunnskapssamfunnet.

MÅLTIDETS HUS kommer på Ullandhaug

Vi har startet arbeidet for å samle matfylket Rogaland.

Total entreprenør:

SKANSKA

Noe å ta med seg!

ROLL UP. Enkle og fleksible systemer skaper oppmerksomhet.
Vi har flere modeller og størrelser.

POP UP. Synliggjør ditt produkt på en effektiv måte.
Veggen settes opp på mindre enn 10 minutter – uten verktøy.

BROSJYRESTATIV. Et praktisk og pent brosjyrestativ. Lett å bære – enkelt å slå opp.

Systemene og kompetansen finner du hos oss!

BITMAP*

Tlf. 51 84 92 30

Kvitsøygt. 91, 4014 Stavanger, post@bitmap.no, www.bitmap.no

REKLAMEFOTO SCANNING DIGITAL UTSKRIFT MESSEDEKOR BILDEDATABASE

Landets største grønne landsby

Randaberg kommune higer slett ikke etter bystatus eller et urbanisert sentrum. – Vi vil dyrke landsbyen, den grønne landsbyen, sier rådmann Per Haarr.

Tekst: Cathrine Gjertsen
Foto: Haagen Tangen
Eriksen/BITMAP

Kommunen jobber i disse dager med å sette kursen mot 2020. Et av hovedmålene i den nye kommuneplanen er å gjøre Randaberg til Norges første landsby.

– Mange kommuner jobber iherdig for å oppnå bystatus og bli mest mulig urbane. Randaberg kan aldri bli en by. Vi må spille på de kvalitetene vi allerede har. Det grønne signaliserer mye positivt; miljø, helse, sunnhet og vekst. Når vi sier vi vil bli en landsby så legger vi i dette at kommunen skal dyrke de nære relasjonene mellom innbyggerne. Vi skal ta vare på fellesskapet, være et sted hvor "alle kjenner alle", samt være en oversiktlig og trygg kommune. Vi vil gjøre det mulig for folk å leve et sunt og godt liv i Randaber. I tillegg er det viktig for oss i kommunen å sørge for at det er enkelt for innbyggerne å komme i kontakt med politikere så vel som ansatte i kommunens administrasjon, understreker Haarr.

Responsten fra innbyggere og de ansatte i kommunen etter lanseringen av det nye målet for kommunen om å bli en grønn landsby, har vært veldig positiv.

– I en globalisert verden søker mange det trygge og det nære, tror rådmannen. Interessen for å etablere seg i kommunen er stor. Det er vanskelig å skaffe seg bolig her. Inngangsbilletten for første-

gangsetablerere er stor. Likevel strømmer det til med nye innbyggere. Gjennomsnittsveksten i antall innbyggere har holdt seg rundt 1,5 prosent de siste årene. Dette er først og fremst et resultat av innflytting til kommunen.

KNAPPE AREALER

Randaberg er landets minste landkommune. Med sine 24 km² har de en befolkningstetthet på 382 personer pr km².

– Det er på linje med de nederlandske landsbyene, forteller Haarr. Når man ser seg om i kommunen, ser den likevel grønn og luftig ut. Noe av årsaken er at hele 64 prosent av kommunen består av dyrket jord.

– En av hovedutfordringene våre er balansen mellom landbruksarealer og arealer til bolig og annen næring. Det er knapt med plass, så den må utnyttes fornuftig. Boligbyggingen i kommunen regulerer befolkningsveksten. Rådmannen tar til orde for en stabil innbyggervekst på rundt 1,5 prosent. – Vi har nok arealer i 40 år fremover, om veksten holder seg rundt 1,5 prosent, mener Haarr.

JORDBRUK, HANDEL OG OLJE

Randaberg kommune er også en grønn kommune sett, med næringslivsøyne. Landbruket har alltid stått sterkt, og i dag er Randaberg en kommune mange ser til når det gjelder trender i landbruket.

– Landbruksdirektøren i fylket mener en kan ta temperaturen på landbruksutviklingen her i Randaberg. Bøndene våre

er veldig dyktige – de er flinke til å fange opp behov i markedet. Jeg tror omfanget av landbruket er ukjent for folk flest. Vi er bl.a. landets største produsent av salat. Randaberg-bonden Einar Hanasand har 40-80 prosent markedsandel av forskjellige salater i Norge. En annen bonde, Helge Todnem, er kjent for storproduksjon av urter og persille. Flere av bøndene her ute driver også økologisk, forteller Haarr.

Handelsnæringen står også sterkt i Randaberg. Sentrumsforeningen melder om 14 nye butikker de siste to årene. Sentrum har utviklet seg til populært handelssted som flere ønsker å besøke. Haarr tror kombinasjonen av et rolig sentrum, gode parkeringsforhold og de litt annerledes butikkene, trekker folk til sentrumskjernen.

– Vi ønsker spesialbutikker i sentrum, ikke de store kjedene du finner over alt. Vi fikk nylig en landsbybokhandel; en butikk litt utenom det vanlige. Det er denne typen butikker vi tror folk er på jakt etter.

I tillegg til landbruk- og handelsnæringen er oljevirksomheten godt representert i Randaberg. I Dusavik og Mekjarvik finner man bl.a. firma som Acergy. Rådmannen mener Mekjarvik er ideelt for næringsvirksomhet.

– Området ligger svært strategisk til. Med Ryfast, Rogfast og kaifront for båter er det like strategisk som Risavika Havn i Sola kommune. Problemet er bare at vi ikke har flere næringstomter igjen her. I den nye kommuneplanen vil det bli avsatt

– Landbruksdirektøren i fylket mener en kan ta temperaturen på landbruksutviklingen her i Randaberg. Bøndene våre er veldig dyktige - de er flinke til å fange opp behov i markedet, sier Per Haarr, rådmann i Randaberg.

– Vi har aldri før fått så mange tilbakemeldinger. Internettet gir innbyggerne og næringslivet mulighet til å si sitt. Det har gjort det lettere for folk flest å delta i debatten. I tillegg har vi hatt tett dialog med sentrumsforeningen, lag og organisasjoner samt Næringsforeningens ressursgruppe for Randaberg som alle har gitt oss råd og ønsker, sier Haarr.

mer tomteareal, så mulighetene for nye tableringer vil fortsatt være til stede.

AKTIVE INNBYGGERE

For å utvikle den grønne landsbyen og sørge for at de vel 10.000 innbyggerne trives, har politikere og kommuneadministrasjonen invitert alle til å bli med i debatten om fremtidens Randaberg. For første gang har de latt alle som vil sende inn kommentarer og forslag til den nye kommuneplanen via et "quest-back"-opplegg på internett.

– Vi har aldri før fått så mange tilbakemeldinger. Internettet gir innbyggerne og næringslivet mulighet til å si sitt. Det har gjort det lettere for folk flest å delta i debatten. I tillegg har vi hatt tett dialog med Sentrumsforeningen, lag og organisasjoner samt Næringsforeningens ressursgruppe for Randaberg som alle har gitt oss råd og ønsker, sier Haarr.

Visjonen om en grøn landsby og planen for utviklingen av kommunen er på plass, men rådmannen understreker at dette bare er en start. – Vi må jobbe sam-

men for å nå målet om å bli den grønne landsbyen hvor alle trives. Planen må settes ut i livet, og den må oppdateres regelmessig. Dessuten må vi huske på at vi ikke er alene. Vi må også styrke det interkommunale samarbeidet i regionen. Samarbeid gir styrke. Det er mangfoldet og ulikhetene i regionen som gir størst grobunn for vekst, mener Harr.

Lyden av en vanlig summetone

Lyden av en summetone over IP

Pussig - helt likt.

Men den nederste er billigere!

Vi leverer komplette IP-telefoniløsninger. Du kan benytte din eksisterende telefonsentral - behold apparatene, funksjonene og telefonnummerne. Og summetonen.

Vi kommer gjerne på en uforpliktende gjennomgang av din telefon- og bredbåndsløsning. Ring oss på 51 53 20 53 - i dag!

Konsulentavdeling i Klubbegaten 6, bredbåndsbutikk i Østervåg 47
Tlf. 51 53 20 53 - www.hesbynett.no

På bildet fra venstre: Rolf L. Sjørnsen, styreleder Haugesundregionen næringsforening, Jostein Soland, adm. dir. Næringsforeningen i Stavanger-regionen, David Ottesen, styreleder Næringsforeningen i Stavanger-regionen, Line Endresen, ansatt Bergen Næringsråd, Marit Warncke, adm. dir. Bergen Næringsråd (påtroppende), Helge S. Dyrnes, adm. dir. Bergen Næringsråd (avtroppende), Jan Alne, styret i Haugesundregionen næringsforening, Einar Velde, nestleder styret Norsk Bane AS, Hege Økland, daglig leder SNU/Stord, John Førland, daglig leder Stord Næringsråd, May Britt Vihovde, styret i Haugesundregionen næringsforening, Arne Førre, styret i Haugesundregionen næringsforening, Helge Grini Johansen, styret i Haugesundregionen næringsforening, Terje Emil Johannessen, prosjektleder Haugesundregionen næringsforening, Stein Alendal, daglig leder Haugesundregionen næringsforening.

MÅLRETTET NÆRINGSSAMARBEID I VEST

Vil ha offensiv satsing på kommunikasjoner

Den 7. august 2007 ble det avholdt et fellesmøte mellom Næringsforeningen i Stavanger-regionen, Haugesund-regionens næringsforening, Stord Næringsråd og Bergen Næringsråd.

Haugesund inviterte til møte for å knytte bedre kontakt mellom foreningene gjennom samtaler om følgende temaer:

- Få klargjort om foreningene/rådene har en felles virkelighetsoppfatning
- Vurdere grunnlag og behov for økt samhandling mellom våre (mikro)regioner

- Drøfte hva vi eventuelt skal samarbeide om og hvordan.

Møtet konkluderte med følgende pressemelding som ble sendt ut den 13. august:

Næringsforeningene i Stavanger, Haugesund, Stord og Bergen hadde fellesmøte i Haugesund den 7. august 2007, og har bestemt seg for å innlede et nærmere, målrettet samarbeid. Samtlige foreninger mener at en sterk og offensiv satsing på kommunikasjoner er avgjørende for vestlandsbedriftenes konkurransevne. Fergefri kyststamveg, en forkortet

og opprustet Haukeliveg og høyfartsbane har skarpest fokus.

Samtlige foreninger/næringsråd erkjenner at industri og næringsliv i Rogaland og Hordaland står foran store, felles utfordringer i en globalisert økonomi. Skal vi ha rett fokus på konkurransekraft, rekruttering av kompetent arbeidskraft, innovasjon og tidsmessig infrastruktur, er det nødvendig å jobbe sammen på tvers av de stadig trangere offentlige administrasjonsgrensene om vi skal ivareta medlemmene våres interesser. Vi tilhører én stor region.

Foreningene/rådene vil i tiden som kommer ta målbevisste tak i felles utfordringer, og organisere felles arbeids- og ressursgrupper som skal få fram felles agenda på prioriterte samarbeidsfelt.

Prioriterte felt er:

- Infrastruktur/samferdsel/logistikk
- Rekruttering av arbeidskraft
- Innovasjon/entreprenørskap – forskningsbasert næringsutvikling
- Internasjonalisering
- Energi- og miljø-satsing.

Foreningene/rådene ønsker å gjennomføre et årlig fellesmøte med stortingsrepresentantene fra de to fylkene.

Foreningene har på møtet i Haugesund også drøftet de ulike høyhastighetsjernbaneprosjekter som er lansert for å binde Vestlandet og Østlandet bedre sammen. Vi er av flere grunner bekymret for at

pågående utredning i regi av Jernbaneverket ikke vurderer prosjektene som inkluderer Vestlandet på en faglig likeverdig måte med andre prosjekter øst i landet. Vi vil derfor følge den videre offentlige prosess med stor årvåkenhet, blant annet ved å etablere en tverr-regional ressursgruppe sammen med næringsmiljøet i Telemark.

Samtlige foreninger/råd vil understreke at de støtter en satsing på høyhastighet jernbane vest/øst under forutsetning av at dets finansiering og gjennomføring ikke skjer til fortrengsel for statens investeringer i stamvegnettet. Samtlige næringsorganisasjoner vil på kort og mellomlang sikt ha fullt fokus på satsingen på en fergefri E 39 langs Vestlandet og en oppgradering og avkortet Haukeliveg.

Med hilsen

Stein Alendal, Daglig leder
Haugesundregionens næringsforening

John Førland, Daglig leder Stord
Næringsråd

Helge S. Dyrnes, Adm. Dir. Bergen
Næringsråd

Jostein Soland, Adm. Dir.
Stavangerregionens Næringsforening

Ta vare på dine medarbeidere

Handplukka elveoppleving? Prøv Ryfylke!

Foto: Esten Borgos.

Spa-Hotell Velvære - Rogalands første spa-hotell. 4130 Hjelmeland. Tlf 51 75 12 00
www.spahotellvelvaere.no

Sauda Fjord Hotel - gode tradisjonar
Tlf 52 78 12 11 sauda@online.no
www.saudafjordhotel.no

Ramsvig Handelsstad - herskkelig på Ryfylke-vis 4170 Sjernerøy. Tlf 452 76 951
51 71 02 50 www.ramsvig.no

Scan One - skreddarsyr konferansen
Pb. 7029, 4004 Stavanger. Tlf 51 85 09 10
www.scanone.no

Ryfylke Fjordferie - fred, ro og inspirasjon
4139 Fister. Tlf 51 75 10 10
www.fjordferie.no

Fortidslandbyen Landa - ei reise i tid
4110 Forsand. Tlf 954 28 451
www.fortidslandsbyen.no

Rødne Fjord Cruise - konferansebåten
Skagenkaia 35-37, 4006 Stavanger
Tlf 51 89 52 70 www.rodne.no

Veteran Fjordcruise AS - totaleverandør av Ryfylkeopplevelser
Tlf 51 53 85 85 www.vfc.no

På Mo Laksegard kan du kombinera opphaldet med ein trygg, men spanande flåteferd og eksklusiv tradisjonsmat. Bli servert på breidda av Suldalslågen eller inne ved peisen. www.molaks.no.
Trengr du meir oversikt over tilboda? Kontakt nokre av dei som er vist her, sjå www.ryfylke.com, kurs og konferanse eller spør

Reisemål Ryfylke as
Tlf 51 75 95 10 www.ryfylke.com

Layout Bindestreken Reklame

**"Loven er lik
for alle.
Advokaten er
forskjellen."**

Ingebjørg Voster [Advokat]

Endringsprosesser preger i stigende grad både enkeltmennesker og virksomheter. Når vi har fått ord på oss til å være nytenkende og annerledes i advokatbransjen, er det blant annet fordi vi har arbeidet tett med våre kunder og forbindelser. Vi er vant til utfordringer innen arbeidsforhold, selskap, skatt og kontrakter.

Advokatfirma Helliesen_Kvernberg AS.
Telefon 51 84 12 20 www.lawyer.no

**HELLIESEN_KVERNBORG
ENGASJERTE_MENNESKER**

UTSTEIN KLOSTER

- Kurs og konferanser
- Selskapsarrangementer
- 18 rom - 27 sengeplasser
- Eget kjøkken med alle rettigheter

Tlf 51 72 47 05
www.utstein-kloster.no
utstein@online.no

Din seriøse Næringsmegler

**Mork & Partners i Stavanger er DIN seriøse
rådgiver på Næringseiendom. Vi har god
markeds kunnskap, engasjement og faglig tyngde.**

Vi leverer alt av tjenester innen;

**Salg
Utleie
Verdivurderinger
Søk
Rådgivning**

Mork & Partners

NÆRINGS-LIVETS EIENDOMSMEGLER

Kongsgaten 24, 4005 Stavanger. P.O.Box 891, N-4004
Stavanger. Tlf. + 47 51 91 00 50 Fax + 47 51 91 00 51
E-post: stavanger@mork-partners.no www.mork-partners.no

Miljørisiko ved overdragelse av virksomhet og fast eiendom

Kjøp eller salg av en virksomhet og fast eiendom innebærer risiko for et betydelig miljøansvar. Kjøper kan etter norsk rett risikere å måtte rydde opp i gamle synder til tidligere eier(e).

Tekst: Arne Oftedal, advokat
Simonsen Advokatfirma DA.
Spesialområder - Naturressurs-
og miljørett

MILJØRISIKO VED TRANSAKSJONER

Kostnadene ved slik opprydning er ofte omfattende. Planlegger man å etablere et nærings- eller boligområde på en eiendom som har vært utsatt for forurensning eller forsøpling, er faren for miljøansvar overhengende.

Myndighetene har ikke plikt til bare å holde seg til den som i sin tid faktisk forurenset grunnen.

På den annen side har myndighetene adgang til å treffe pålegg om opprydning av gamle synder overfor tidligere eier (selger), selv om risikoen for eiendommen eller virksomheten har gått over til ny eier.

Man kan forenklet sagt si det slik at myndighetene skal slippe å forholde seg til kompliserte ansvarsforhold mellom kjøper og selger.

Ut over ansvaret i forurensnings-loven foreligger en rekke andre miljølover. Kulturminneloven kan for eksempel hindre at den nye eier kan utnytte eiendommen slik forutsatt.

HVA KOSTER MILJØANSVAR?

De største miljøkostnadene en bedrift har

er normalt kostnader til opprydning av forurenset grunn og kostnader til investering i nytt/mer miljøvennlig produksjonsutstyr. Dette kan koste alt fra noen tusenlapper til flere 100 millioner kroner. Kostnaden med å legge om til mer miljøvennlig – men dyrere produksjon – kan tenkes for flere ledd. Det stilles normalt miljøkrav til innsatsfaktorene i virksomheten, til selve produksjonsprosessen, renseprosesser og til hva som kan deponeres av avfall.

Bedriften tvinges for eksempel av myndighetene til å gå over fra billig til mer kostbar malm fordi den "billige" malmen inneholder for mye kvikksølv.

Kostnadsansvaret for dyr renseteknologi er et sentralt element i klimadebatte. Hvilke krav myndighetene stiller eller planlegger å stille til fangst og rensing, kvotekjøp, eller deponering av CO₂ er et spørsmål en kjøper bør ha avklart ved kjøp av en virksomhet som har slike utfordringer.

Et annet eksempel er kostnadene ved ikke å få utnyttet en fast eiendom slik forutsatt. Kulturminneloven inneholder omfattende vernebestemmelser. De verneverdige funnene kommer ofte ikke for dagen før man begynner gravearbeidet. Hvem har da ansvaret for kostnadene til arkeologiske utgravninger mv. i månedsvis før man kan iverksette planene helt eller bare delvis?

Erstatningskrav ved miljøskade kan bli

høye. Det er den påførte økonomiske skade som skal dekkes. Også gjenopp-rettelskrav etter forurensningsloven kan fremmes. Erstatningsansvaret for forurensningsskade er normalt objektivt, dvs. at ansvar kan pålegges uten hensyn til skyld for all forurensning som ikke er "særskilt tillatt".

Mangefulle rutiner og systemer for internkontroll og korrekt håndtering av HMS forhold kan bli "dyrt" for en kjøper. Siden lovgiver pålegger bedrifter å ha tilfredsstillende systemer og utstyr, vil et avvik på dette punkt påføre kjøperen betydelige ekstrakostnader.

Bøtenivået i Norge er ikke spesielt høyt, men heller ikke ubetydelig. Eksempelvis fikk Tine Meierier Sør i april 2000 et forelegg på 1 million kroner for utslipp av ammoniakk som førte til fiskedød i Figgjoelva. Den senere tid har vi sett flere saker hvor bøtenivået ligger høyere, men praksis varierer. I forhold til brudd på helsemiljø- og sikkerhetslovingen offshore er bøtenivået normalt vesentlig høyere. I de mest alvorlige sakene offshore ligger bøtenivået opp mot 80 millioner kroner.

En bot er ikke skattemessig fradragsberettiget, noe som medfører at den svir ekstra hardt. Bøter kan ilegges på grunnlag av reglene i staffeloven om foretaksstraff. Man behøver ikke å finne den konkrete synder i bedriften for å pålegge virksomheten straffeansvar. Ansvaret er med andre ord objektivt, med få unntak. I

tillegg kan det i samme sak av politiet fremmes krav om inndragning av vinning, samt borgerlige rettskrav.

Det er ukjente beløp som går tapt som følge av såkalt "tapt omdømme". Den eller de som for eksempel mistenkes eller blir dømt for utslipp av tungmetaller eller kjemikalier som betydelig skader naturmiljøet vil lett få et negativt miljøstempel som det kan bli vanskelig å kvitte seg med. Det er utviklet analyseverktøy som benyttes til å vurdere omdømmerisikoen ved kjøp av sterkt renommè-avhengig virksomhet.

HVORDAN REDUSERE MILJØRISIKOEN?

Miljøklausul(er) i avtalen. Det bør inntas en eller flere miljøklausuler i avtalen som regulerer virksomhetsoverdragelsen. Man kan slik avklare om det er kjøper eller selger eller begge som har risikoen for et eventuelt miljøansvar.

Slike klausuler medfører at partene tenker gjennom hvem som skal ha ansvar for miljørisikoen på forhånd, og hindrer forhåpentligvis kompliserte tvister om miljøansvaret i etterhånd.

KJØPERS FORUNDERSØKELSE AV MILJØFORHOLDENE

Kjøper har, med mindre annet er avtalt, ingen omfattende plikt til å undersøke

kjøpsobjekten. Dette blir likevel regelmessig gjort. I den grad selger oppfordrer kjøper til å undersøke virksomheten nærmere, vil en kjøper som unnlater å foreta undersøkelser, selv måtte bære ansvaret for alle de forhold som kjøper burde ha oppdaget ved sin undersøkelse.

Kjøper bør ved kjøp av en virksomhet av en viss størrelse blant annet sette fokus på utslippstillatelsen til bedriften, hvilke utslipp som har skjedd fra bedriften, hvilke sikkerhets- og kvalitetsrutiner bedriften har, internkontrollsystemet, bedriftens rapporteringsrutiner, rapporter fra SFT og Fylkesmannen og gitte eller varslede pålegg fra myndighetene om miljøforbedringer. Det kan i enkelte tilfeller være på sin plass å ta prøver av grunn og grunnvannet.

MILJØMESSIG «DUE DILIGENCE»

I de tilfellene hvor kjøper bør undersøke miljørisikoen i virksomhetene nøye, kan dette skje ved at det gjennomføres en såkalt miljømessig "due diligence". Eventuelt kan dette skje ved at den finansielle og/eller juridiske "due diligence" – som normalt foretas i slike tilfeller – også setter fokus på miljømessige forhold.

SIMONSENS erfaring er at en miljømessig «due diligence» nesten alltid er god butikk for kjøper. Kjøper vil avhengig av de konkrete omstendigheter bl.a. kunne

kreve prisavslag, heving eller revidering av den (intensjons)avtale som er inngått.

ER MILJØANSVARET BLITT MER OMFATTENDE?

Etter mitt syn er miljøansvaret i dagens Norge helt klart mer omfattende enn det har vært for bare få år tilbake. Også håndhevingen av regelverket er blitt mer intens. Det er i dag en forholdsvis aktiv forvaltning som ivaretar miljølover, blant annet Fylkesmannens miljøvernavdeling og Statens forurensningstilsyn (SFT). I tillegg har ØKOKRIM etablert en egen enhet for miljøkriminalitet som driver aktiv etterforskning og påtale av brudd på miljølovgivningen. Det kan også nevnes at politiet i Rogaland har dannet en egen ressursgruppe som særlig har fokus på HMS-problemer knyttet til Nordsjøen og offshoreaktivitet.

Det er derfor all grunn til å være oppmerksom på og ta konsekvensene av miljøansvaret og den miljøkostnad dette innebærer – spesielt ved kjøp og salg av virksomhet og større tomteareal, men også forbrukere bør være oppmerksom på at det kan ligge skjulte bomber latent ved kjøp av fast eiendom.

Har du avtalt møte, tar vi hånd om resten.
Passe stort møterom, champagne, vafler, væpnet vakthold, femti ekstra påmeldte,
et godt sted å mingle i pausen, stoorskjerm eller en overhead som virker.

Ingen møter er like - men alle er like viktige.

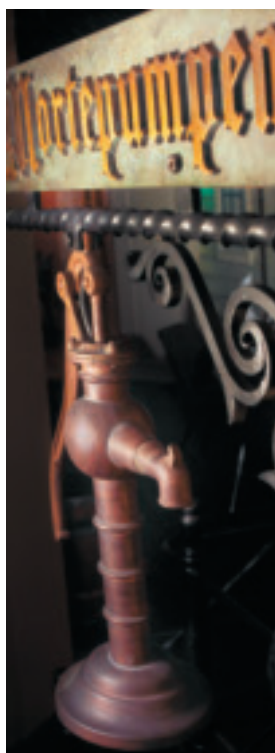
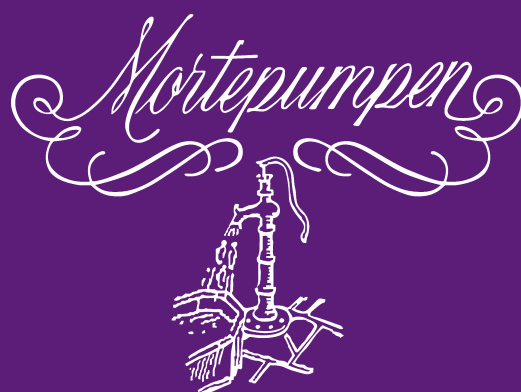
stavanger forum

A-DENTE NO foto: S. Sjøman

Velkommen tilbake
til Mortepumpen!

- Meny av lokale råvarer
- Tradisjon
- Kvalitet
- Miljø fra Gamle Stavanger
- Sjarm
- Maktå, eget VIP rom

Du finner Mortepumpen på
Radisson SAS Atlantic Hotel

Restauranten er åpen
alle dager kl 18.00-22.30.
For bestilling, ring 51 76 00 03
man-fre på dagtid eller
direkte til Mortepumpen
51 76 00 10 fra kl 16.00

Forskning og ny-skapning innen helse

– EN NØDVENDIG FORUTSETNING FOR EN VELFUNDERENDE REGION

Trygghet og tilhørighet hører sammen. Skal en region fremstå som en flerdimensjonell god modell for verdiskapning og livskvalitet, hører spørsmålet om trygghet for egen helse så avgjort med.

Tekst: Steinar Olsen

Foto: Sigbjørn Sigbjørnsen/SRN

Innen de medisinske kretser snakker man om begrepet "høyspesialisert medisin". Man argumenterer med at høyspesialisert medisin er så resursskrevende og så "vanskelig" at sentralisering må bli løsningen.

Stavangerregionen har et befolkningsgrunnlag på mer enn 300.000. Regionen har god verdiskapning og høy kompetanse innen mange områder. Som følge av dette har regionen også gode økonomiske og finansielle forhold.

Innen medisinsk forskning og klinisk virksomhet er der ulike oppfatninger om nødvendigheten av sentralisering, og det er således ingen faglig fasit på dette spørsmålet.

Dette er tilstrekkelig dokumentert i den pågående striden om nevrokirurgi på SUS.

Forskning og utvikling er en katalysator i prosessen med å sikre god kompetanse og langsiktig trygghet for at regionen i all fremtid skal kunne ha det best

mulige helsetilbud.

Ser man på de lange linjer, vil man også umiddelbart se dynamikken innen helserelatert virksomhet, og det vil være åpenbart for enhver at "høyspesialisert medisinsk virksomhet" ikke er konstant.

Det som var høyspesialisert virksomhet for noen år siden, kan være poliklinisk virksomhet i dag.

For SUS kan dette illustreres ved noen få eksempler:

Det er ikke lenge siden at utblokkning av blodårene til hjertet var høyspesialisert i den forstand at dette måtte sentraliseres. SUS mente at man her kunne gjøre dette selv, og etter en trang fødsel gjøres dette nå på SUS i et godt omfang (6-800 pr år), og med en teknologi som gjør at man nærmest kan se på dette som poliklinisk behandling. Man kommer inn, blokkes, og reiser hjem igjen.

Implantering av hjertestartere og pacemakere er et annet eksempel hvor man tidligere så på dette som svært kompliserte inngrep, og dermed høyspesialisert medisin, og hvor man i dag på SUS også gjør dette nærmest poliklinisk.

Kreftstråling er et tredje eksempel. Tidligere måtte pasientene reise til Bergen, stråles der, og reise tilbake

igjen. Hvor ville SUS stått i dag dersom ikke fremsynte ledere og medarbeidere hadde kjempet for dette på SUS.

Den teknologiske utvikling ville gått forbi oss.

Målet må være at vi alltid skal ligge så langt fremme som mulig og gjerne være en pådriver for nasjonalt og internasjonalt samarbeid for å kunne tilby det beste som finns innen behandling og pleie.

At SUS sammen med Rikshospitalet og Det norske Kreftregister har etablert et nært samarbeid med verdens desidert ledende kreftsykehus, M.D. Andersen Cancer Centre i Houston, er nettopp et eksempel på dette. Senker man ambisjonene, vil slike muligheter aldri bli realisert, og innbyggerne i vår region ville ha fått et dårligere tilbud.

Innen nevrokirurgi er problemstillingen sterkt relatert til de ovenstående resonnementer. Det som er svært kompliserte inngrep i dag, vil etter all sannsynlighet også gjennomgå en teknologisk utvikling som gjør at mange av disse inngrep blir enklere og dermed også sikrere.

Utviklingen her kan allerede dokumenteres ved at både diagnostisering og behandling utvikles nå med hjelp av avansert medisinsk utstyr, uten at man

trenger gjøre noen inngrep i tradisjonell forstand.

Denne utviklingen vil fortsette, og SUS må selvfølgelig følge med på denne, og dessuten ha ambisjoner om å være i front m.h.t. kunnskap om nye behandlingsmetoder basert på ny teknologi og viten.

Vi må altså evne å se de lange linjer i den daglige virksomheten.

Uten egne ambisjoner vil virksomheten degenereres. Her er det maktpåliggende at eieren er en konstruktiv medspiller til å få realisert slike ambisjoner.

Pådriverrollen må brukes til konstruktiv og motiverende aktiviteter, for nettopp å inspirere til økt forskning, og dernest implementering av ny viten og ny teknologi.

Forskningen i seg selv er også et viktig element i å bygge en region. Akkumulering av kunnskap, erfaring og teknologi er en selvforsterkende prosess.

Vårt område har en spesiell teknologisk kompetansebase som kan overføres også til helserelatert virksomhet.

Ut ifra dette vil det være mulig å bygge

opp næringsvirksomhet basert på helse-relatert F&U.

Derfor er også dette tatt med som et element i Strategisk Næringsplan for Stavangerregionen, og bør forsterkes i årene fremover.

Vi snakker om et av verdens desidert største markeder – helsemarkedet, og dette er stabilt voksende nesten uavhengig av konjunkturutviklingen.

Ordfører i Time kommune og leder av Jærrådet, Arnfinn Vigrestad, mener tiden er innen for å formalisere samarbeidet mellom kommunene.

Åpent og raust samarbeid

Våren 2007 bestemte tretten kommuner i Stavanger-regionen seg for å delta i et forpliktende samarbeid om næringslivsutvikling. Gjennom opprettelsen av Stavanger-regionen Næringsutvikling som et aksjeselskap vil kommunene samarbeide enda tettere om å utvikle en næringsvennlig region.

Tekst: Cathrine Gjertsen
Foto: Haagen Tangen Eriksen/
BITMAP

Ordfører i Time kommune og leder av Jærrådet, Arnfinn Vigrestad, mener tiden er innen for å formalisere samarbeidet mellom kommunene.

- Stavanger-regionen består av et felles bo- og arbeidsmarked. Time kommune vil ha vansker med å føre en næringspolitikk uten å ta hensyn til gjeldende politikk i nabokommunene. Står vi sammen, vil vi som kommune og region ha større slagkraft.

Ordføreren mener det er flere eksempler som illustrerer viktigheten av at Stavanger-regionen fører en aktiv næringspolitikk, og at kommunene står samlet bak denne politikken.

- Vi ser i dag klare utviklingstrekk mot sentralisering av arbeidsplasser og hovedkontorfunksjoner. Konkurransen om å trekke til seg og beholde bedrifter og kompetanse blir stadig hardere. Flyttingen av SAS Technical Services fra Sola til Gardermoen er et eksempel på at

viktige arbeidsplasser har blitt borte. Et annet eksempel er fusjonen mellom Statoil og Hydro, som åpner for at internasjonal ledelse legges til Oslo og ledelsen for teknologi og ny energi havner i Bergen. Nå risikerer vi i tillegg at fellesoperativt hovedkvarter på Jåttå flyttes til Oslo eller Bodø, med den konsekvens at også NATO flytter sin virksomhet.

SAMARBEID, ÅPENHET OG RAUSHET
For å lykkes med samarbeidet tror Vigrestad at kommunene må være både åpne og rause.

- Vi kan ikke bare sitte på hver vår tue. I noen sammenhenger er regionen viktigere enn enkeltkommunen. Jeg tror flere og flere innser at går det godt med regionen, så går det godt med kommunen. Når det regner på presten, så drypper det, som de sier, på klokkeren.

I disse dager vurderer Tine å etablere nye meierier i regionen. De ser på mulige tomter i både Time, Hå og Klepp kommune.

- Hå er flinke innenfor næringsmiddelindustrien. Dersom Tine finner ut at det er i Hå de vil være, er det bra. Selv om det hadde vært hyggelig om de valgte Time,

er det viktigste at de satser i regionen vår. Det tjener vi alle på, forklarer Vigrestad.

Med et yrende næringsliv og en befolkningsvekst på over to prosent i året, forstår vi at ordføreren ikke har noe å frykte.

- Time er en jordbrukskommune. Primærnæringen står sterkt. Det er gledelig å se at den yngre generasjonen nå satser stort på jordbruket. I motsetning til andre kommuner så ser vi at jordbruksyrket er like populært som før, forsikrer ordføreren.

I tillegg til landbruksnæringen er kommunen vertskap for industribedriften Aarbakke og produsenten av oppdrettsanlegg, Aquasmart.

- Det er ganske spesielt for en landbrukskommune som Time å kunne skille med en internasjonal storbedrift innenfor fiskerinæringen, presiserer Vigrestad. Han gleder seg også over de mange kunnskapsbedriftene som nå dukker opp i sentrum av Bryne.

- For et par år siden var det to-tre advokater i byen, nå tror jeg det er 10-15 stykker der. Flere konsulentbedrifter har inntatt Bryne sentrum. Dette viser at de har nok av kunder på Jæren.

REGIONSTANKER

Selv om det går som det suser, satser Time og de øvrige kommunene i regionen friskt på næringsutvikling. I Time kommune vil de opprette en ny stilling som næringssjef, som vil jobbe inn mot Stavanger-regionen Næringsutvikling AS.

- Jeg har hatt sansen for arbeidet som har blitt gjort gjennom ARNE-prosjektet

som ble Stavanger-regionen Næringsutvikling, og som nå opprettes som et eget AS hvor kommunene nå går inn som partnere, forteller Vigrestad.

Det nye aksjeselskapet er allerede registrert i Brønnøysundregisteret, og vil være operativt fra og med årsskiftet om alt går etter planen. I tillegg letes det etter en administrerende direktør for sel-

skapet. Arnfinn Vigrestad vil sammen med ordførerne i Stavanger, Sandnes og Sola, samt lederen av Ryfylkerådet, utgjøre interimsstyret som skal lede organisasjonen frem til årsskiftet.

Stavanger-regionen Næringsutvikling AS er en videreføring av ARNE-prosjektet, som var et samarbeidsprosjekt mellom kommunene Stavanger, Sandnes, Sola og Randaberg. Stavanger-regionen Næringsutvikling har utviklet seg til å bli omfatte 14 kommuner. 13 av kommunene har inngått en partnerskapsavtale med det nye aksjeselskapet. Hå kommune vil som den fjortende kommunen ta stilling til spørsmålet i tredje kvartal 2007. Sirdal og Suldal kommune vurderer også å delta i næringssamarbeidet.

Stavanger-regionen Næringsutvikling arbeider med strategisk næringsutvikling i en flerkommunal storbyregion. Gjennom analyser, nettverksutvikling og utredninger fanger de opp næringspolitiske behov og utfordringer. Disse løses ved hjelp av oppstart, koordinering og gjennomføring av målrettede prosjekter.

Les mer på: www.greaterstavanger.com.

Fakta

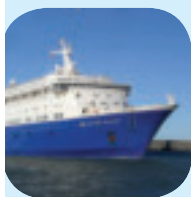
Legg konferansen bort frå hverdagen

Prinsesse Ragnhild egner seg godt for møter, kick off og konferanser. Kombinere noe sosialt med en faglig agenda i vårt nyrenovert konferansesenter. Vi kan by på deilige smaksopplever i våre restauranter og god underholdning. I hele høst fortsetter vi våre Tett På konserter med kjente norske artister som blant annet Elisabeth Andreassen, Tore Skoglund og Ole Paus.

1 døgn konferansecruise Stavanger-Hirtshals

frå kr **1 060,-**

Prisen inkluderer lugar t/r, måltider og konferanserom. Tillegg i pris utreise fredag.

PS: Planlegg julebordet i tide - bestill nå!

For informasjon og booking:

Telefon: 22 94 44 60, salg.bedrift@colorline.no eller ditt lokale reisebyrå

Opplev sjøen,
glem alt annet

Pål Jacob Jacobsen

Stavanger-regionens Europakontor
pal@onemarket.be
www.one-market.org

Aktiv europapolitikk på Svalbard, Hurtigruta og oljeplattform

Dagens norske europapolitikk har tre virkemidler. For det første skal man sende ministre og statssekretærer så ofte som mulig til møter i Brussel. For det andre skal man aldri diskutere EU på hjemmebane. Til slutt skal man invitere europakommisjonærer til jevnlig dialog i Norge.

Å unngå EU-debatt har med dagens koalisjoner og høy oljepris vært lett å få til – vi har andre utfordringer som er mer akutte.

Til Brussel kommer ministre og statssekretærer i strie strømmer – for å lære om politikken som vi likevel snart må følge, for å presentere norske særproblemer, og for å snakke om Barentsregionen, som alltid er på agendaen – uansett hvem man treffer.

Mange ønsker også å komme ned og si noen sannheter til ESA, som dermed blir helt låst i motsatt retning. ESA kan ikke tillate seg å la seg påvirke av den norske regjering. Dette er vanskelig for norske politikere å forstå.

Å få europakommisjonærer til Norge var før vanskelig, men nå har man funnet trylleformelen. Vi lever i opplevelsessamfunnet. Europakommisjonærer er bare mennesker og ønsker seg også opplevelser som bare Norge kan gi dem. Hurtigruta, Svalbard og oljeplattform har således vist seg være sikre kort for å få kommisjonærene til Norge, slik at man i ro og fred kan presentere vår posisjon (og diskutere Barentsregionen).

Om Svalbard, Hurtigruta og oljeplattform gir et riktig bilde av Norge kan man vel lure på – men kanskje hensikten heller midlet. Sitter man ikke rundt bordet i Brussel, får man kompensere for dette.

Vi får imidlertid håpe at Kulturkommisjonær Jan Figel står

over Hurtigruta og heller velger Stavanger2008, der han får treffe et yngre og mer ekte norsk samfunn som aktivt blander seg med europeisk kultur.

INNSIKT OG UTSYN

Om ikke å stå på stedet hvil

Våre spaltister har ulikt ståsted, de utfordrer våre meninger og utvider perspektiver.

Leder i Morgenbladet 22. juni 2007

Konkurranse går ut over kvaliteten?

Han sier at økt konkurranse i fremtiden vil gi et langt mer komplisert kostnadsbilde, og vil kunne føre til at kvalitetsjournalistikken blir satt under press. – Dette bildet ser samtlige redaktører som forsvarer kvalitetsjournalistikk og trykksfrihet.

Sjefsredaktør Erik Matre i Aftenposten til Kampanje 22. juni 2007

Sier du det, Sven Egil?

Riktignok finnes det mange skrullinger der ute, men summen av faktisk og dyp kunnskap om et hvilket som helst emne, er mye større hos publikum enn i redaksjonen. Det er en uhyre sjelden foreteelse at journalisten er den største ekspert. De fleste kunnskapsrike sit-ter der ute et sted.

Sven Egil Omdal i SA 23. juni 2007

Interessekonflikter

I årbok for Norsk Redaktørforening skriver nyhetsredaktør Lars Kise i Avisenes Nyhetsbyrå (ANB) at han har bedt departementene om å få tilsendt deres mediestrategier. Til svar har han fått at dette er å betrakte som interne dokumenter, og at de derfor er unntatt offentlighet.

Leder i Klassekampen 19. juni 2007

Bare så det er nevnt

Orakler er alltid løgnere.

Sofokles, 497/496-406/405 f.Kr., gresk tragediedikter, i Kong Oedipus

Mål og midler

Det indre markedet skal jo nettopp sikre at et hovedkontor kan flytte, og at nasjonal kontroll skal opphøre.

Mads Andenæs, professor i EU-rett ved University of Leicester.

Dagsorden er satt

Ofta er det mediene ikke snakker om, viktigere enn det mediene snakker om.

Dharam Alghasi, doktorgradsstipendiat UiO

Selvsensur

– Hvordan tilpasser man en søknad om forskning politisk da?

– Ved at man renser vekk ting som kan oppfattes som kontroversielle.

Ola Tunander, forsker ved Prio, til Ketil Raknes i Morgenbladet.

I begynnelsen var politikken

Politikken starter når du begynner å skjelne mellom venner og uvenner.

Carl Schmitt i følge Jan Verwoert i boken Fantastisk Politikk, Nasjonalmuseet for samtidskunst, 2006 – 2007

På glattå

The British government believes that cities are central to the competitiveness of our economy and we have introduced many policies designed to improve their performance. Yet, the concept remains elusive and its determinants are poorly understood.

Lord Falconer of Thoroton, former Minister of State for Housing, Planning and Regeneration, Department for Transport, Local Government and the Regions in Urban Competitiveness, The Policy Press, 2002.

Hjemfall og heimføyinger

Efta-domstolens kjennelse, der Norge ble dømt til å endre hjemfallsregimet, er et eksempel på hvordan dette systemet endrer premissene for samfunnsutviklingen, ikke som resultat av politisk debatt, men gjennom domslutninger som setter det demokratiske systemet ut av spill. Kjerneargumentet i dommen var at Norge ikke likebehandler offentlige og privateide selskaper. Men å likestille selskaper som folkevalgte organer har opprettet for å tjene allmennhetens interesser med selskaper som bare har som formål å berike sine eiere, er et svært kontroversielt politisk standpunkt.

Leder i Klassekampen 28. juni 2007

Inputs to innovation

In the context of globalisation, inputs to innovation are unlikely to be locally confined. These included research collaboration and professional staff recruitment. Both of these key inputs to innovation were more often sought at the UK national and even international level than within the local urban region.

James Simmie, James Sennett and Peter Wood in Urban Competitiveness, The Policy Press, 2002.

Flokket ut av rekken gå

Sevland og andre som vil vifte med mil-

jøvimpelen, burde imidlertid spart oss for alt maset om at vi skal bli hovedstad ditt og hovedstad datt. Miljøhovedstad føyer seg bare inn i rekken av flokket om hvor flinke og gode vi skal bli i dette distriktet. Det kan lett virke mot sin hensikt, og gi det som i utgangspunktet er en god tanke et litt komisk skjær.

Leder i Stavanger

Aftenblad 29. juni 2007

Sukk fra en dannet jævel

– Det har vært stunder da jeg har lurt på om det er verd det når pressen har vært mest uansvarlig konfliktskapende.

Peter Butenschøn, avtroppende rektor på Kunsthøgskolen til DN 30. juli 2007

Kommunikasjon

– Kommunen burde heller bruke tid og penger på å utforme politikk og finne ut hvordan kommunen kan bli et bedre sted å bo, i stedet for å lage slagord.

Den type kommunikasjon er vrøvl, mener Geelmuyden. Hvordan ville du ha markedsført en kommune?

– Jeg ville i hvert fall ikke laget et slagord. Det er vrøvl og grovt misbruk av skattebetalernes penger, mener han.

Hans Geelmuyden svarer Dagbladet 16. juli 2007

Journalistikk og dannelse

– Hvordan skal journalistikken forene dannelsesidealet og hensyn til markedet i en presset løssalgssituasjon?

Spørsmål i Dagbladets avskjedsintervju med Gunnleiv Forr 28. juli 2007

Verdige deltakere i debatten

Når nyhetsoppslag, dramatiseringer og kampanjejournalistikk havner i offentlighetens søkelys, og fører til skarp kritikk fra folk utenfor bransjen, skjer selvsagt debatten om dette i mediene egen regi og med deres egne representanter som de mest verdige deltakere.

Professor Sigurd Allern til Morgenbladet 3-9. august 2007.

Frivillig hjernevask

“Linjen” blir aldri uttalt som sådan, den er innforstått. Man benytter seg på et vis av “frivillig hjernevask”. Og selv de mest “oppfattede” debattene i de store mediene befinner seg innenfor rammene man implisitt er blitt enige om, som holder en rekke motsatte standpunkt i tømmene.

Noam Chomsky, professor ved Massachusetts Institute of Technology, til Le Monde Diplomatique august 2007.

Bjørn Kvalsvik Nicolaysen

Bjørn Kvalsvik Nicolaysen har arbeidd ved Universitetet i Bergen og Université March Bloch i Strasbourg. Han arbeidde 1996-98 med kunst- og kulturfomidling ved HiS og har vore professor i lesevitenskap ved Universitetet i Stavanger (tidl. HiS) sidan 2002. M.a. leiar for mastergradsprogrammet i lesevitenskap og Literacy Studies.

Det er typisk norsk å være god

“Pague paysà!” – “bonden betalar!” Replikken er vélkjend i Béarn, eit landdistrikt i Sørvest-Frankrike, nede under Pyrenéane. Offentlege reformer, EU-reguleringar, private investeringar – replikken “pague paysà”, fylgd av eit skulderdrag, kan avslutte kva slag debatt som helst.

Ein tilbaketrekkingstrategi, sa ein av verdas viktigaste kultursosiologar nokon sinne, Pierre Bourdieu (1930-2002), om denne vanlege reaksjonsmåten på heimstaden hans. Bourdieu såg tidleg eit fenomen vi òg kjenner frå 70-tals-Noreg: Bygdeungkarane klarde ikkje skaffe seg jenter lenger, kunne seg ikkje med ny klesstil, musikk, nye dansar, nye samtaletema, sat som bjørnar med klippede klør på bygdedansane og såg sinte på at “bygutane” kom med belevne, verdsvante manéerar og sjarmerte bygdejentene – for til sist å lokke dei til byen.

Her låg kimen til innsikta Bourdieu sidan vart verdskjend for: Meistringa av kulturen, koss ein turnerer den kulturkapitalen ein har tilgang til, er grunnlaget for evna til å halde oppe sosialt liv – og fysisk reproduksjon. Dermed òg for produksjonsevna i arbeidslivet – såleis for økonomisk kapital. Evnen til å møte nye utfordringar blir oppøvd gjennom at ein blir fortreleg med kulturelle forhold og fenomen.

Kommunikasjonen, verbal og ikkje-verbal, er berar av kulturen. Men kommunikasjonen kan bli redusert til ein oppøvd

reaksjonsmåte, ofte reint fysisk i sine uttrykk for tiltrekking, velvilje, interesse eller motvilje, avsky, avvising. Slikt sit vél så mykje i kroppen på folk, “i ryggmargen”, som i hovudet. Som altså ikkje må forvekslast med ha-stemte erklæringar, t.d. å markere at ein tilhøyrer ein vinnarkultur ved å seie at “det er typisk norsk å vere god”, vel ein litt hjelpelaus måte å bekjempe “naturlege” hemningar. Nei, det er den umiddelbare reaksjonen for å anten avvise ei utfordring eller å ta den opp: “Dette er ‘kje noko for meg/oss’”, eller: “Aha, det må eg finne ut meir om”.

For eitpar tiår sidana sleit Bergen med eit pussig syndrom, som ein sterk bypolitikar, Per Kragseth, karakteriserte slik: “Vi har vendt oss bort fra verden, ligger no med ryggen mot havet og vrir oss mens vi venter på tegn fra oven – fra hovedstaden”. Det vart ikkje mykje ny aktivitet av slikt. Men bergensarane klarde å analysere tilbaketrekkinga. No er universitetet der i byen dét i Noreg med mest internasjonale samarbeidsnettverk – eit enormt tilskot til omsunad av ei tidlegare oppgitt haldning.

Når EU no drøftar mangelen på innovasjon i unionen, tek dei der opp tilhøvet mellom funksjonelle miljø og territoriale miljø. Det fyrstnemnde er det systematisk oppbygde feltet som eit føretak høyrer heime i, det sistnemnde førekomsten av institusjonar, samfunnsstrukturar og kunnskapssystem i byen eller regionen der føretaket er lokalisert. At Catalonia i nord-Spania blømer på alle måtar, medan Béarn og Baskarland ikkje kjem noko større i veg med næringsutvikling, vil mange no tilskrive ulike kulturtradisjonar, ulike innøvdte haldningar til å gripe tak i nye sjansar – eller å trekkje seg fornærma attende.

Kommunikasjon må såleis ikkje forvekslast med marknadsføring. Det handlar om å analysere eigen omgang med produkta av andre menneske sitt arbeid. Då kan det vere avgjerande viktig å forstå dei kulturtradisjonar ein ber med seg i regionen. Her kan Rogaland ha mykje å gå på, fjern frå hovudstaden, men nær til gamle kommunikasjonsvegar ut i verda, dette kunne – ja burde – vore eit viktigare tema i høve til Kulturbåret 2008.

David Ottesen

Regionbegrepet

Hva skaper en region er tema for høstens første utgave av Rosenkilden. Det er selvfølgelig avhengig av hvilket ståsted man har, og dette belyses fra flere kanter i magasinet du nå blar i.

Da jeg i de første årene i dette tiåret satt i Houston, så jeg på hele Skandinavia og Storbritannia som én region. Nylig deltok jeg på et møte med næringsforeningene i Bergen, Haugesund og Stord. På møtet snakket vi om en region som består av Rogaland og Hordaland, mens vi tradisjonelt har snakket om Stavanger-regionen.

Det avhenger altså av perspektiv og gjennom hvilke linser vi tilnærmer oss spørsmålet. For meg blir svaret relativt enkelt: en region oppfattes som en enhet når summen av forhold som samler er større enn forhold som skiller.

Det er derfor ikke unaturlig at en næringsforening gjerne anvender et annet regionsbegrep enn en lokalpolitiker.

For oss i næringslivet er utdanning og rekruttering, stabile rammevilkår, kommunikasjon og infrastruktur, kultur, innovasjon og nyvinning alle utfordringer som vi deler med andre "regioner" på Vestlandet. "Vestlabdsmøtet" bekreftet at vi har mye mer som samler enn skiller, og derfor vil vi fortsette å engasjere oss for å videreutvikle denne base som et regionsbegrep. Tiden vil vise om vi får andre viktige aktører med oss.

Kommunikasjon og profilering skaper, og i enda større grad underbygger begrepet region. Vi er ikke en region hvis ikke andre oppfatter oss slik.

Vi har vært inne på det før: her i Stavanger-regionen har vi mange aktører som arbeider godt og seriøst med omdømme og profilering. Men når du ser oss utenifra, fremstår vi som fragmenterte, med en overflod av initiativ som i noen tilfeller slår

hverandre i hjel. Det er sagt av mange før meg - man blir virkelig god når målet er å gjøre hverandre gode.

Det er i det siste blitt argumentert for å samordne markedsføringen av regionen. Og her tror jeg at noe av svaret ligger angående hva som skaper en region. Jeg forutsetter at vi er enige om at regionalt samarbeid er viktig, og en felles profil er da et viktig virkemiddel for en videre utvikling. Da må vi legge igjen egoet hjemme, og sørge for at profileringen blir helhetlig og effektiv. Dersom vi i stedet distraherer hverandre, og budskapet blir uklart, vil vi ikke klare å bygge opp et positivt omdømme.

Jeg oppfordrer de forskjellige aktørene til å motta argumentene om en samordnet markedsføring av regionen med et åpent sinn, og bidra til å finne frem til en helhetlig profil for vår region, enten den heter Stavanger-regionen, Rogaland-Hordaland eller Hordaland-Rogaland for den saks skyld.

Helt til slutt, lykke til med valget i september. Vi er stor takk skyldig til alle som stiller opp og deltar i aktivt politisk arbeid. Dere er ryggraden i demokratiet, og på vegne av Næringsforeningen vil jeg gi dere stor takk. Og til alle oss andre - den beste måten vi kan vise at vi setter pris på våre politikere, er å benytte oss av vår stemmerett.

Godt valg!

Rosenkilden distribueres til private og offentlige virksomheter på Jæren og i Ryfylke.

Priser 2007: (størrelser angitt med BxH)

Helside: [utfallende] 210x297 mm, 186x270 Kr. 17.850.-

Halvside: 186x134 mm (ligg.) Kr. 10.500.-

Kvartside: 186x65 mm (ligg) Kr. 5.750.-

Innstikk: pris etter avtale. Fem prosent rabatt for medlemmer. For mer informasjon kontakt:

Helge Gunnar Nesse på telefon: **51 51 08 85** eller e-post: nesse@stavanger-chamber.no.

Frist for innlevering av materiell for neste nummer er 10. september
Trykk: Kai Hansen Trykkeri AS

Lise Flørli

Gallerist
Galleri Gann

Ny gallerist i Galleri Gann AS

Lise Flørli har gått inn i full stilling i Galleri Gann. Hennes oppgaver blir daglig galleridrift, med hovedvekt på salg, kundecontact

og utsmykningsprosjekt. Lise har åtte års erfaring som daglig leder ved Galleri Brandstrup, avd. Stavanger, og er i tillegg Cand.mag med kunsthistorie og kulturfag. Galleri Gann viser salgsutstillinger med norsk samtidskunst, og tilbyr konsulenthjelp for alle typer utsmykning, både privat, offentlig og til næringsbygg. I tillegg er bedriftskunstforeningene en stor kundegruppe.

Morten
Bergslien

Prosjektleder
Biomarin
Vekst

Ny Prosjektleder i Biomarin Vekst

Våren 07 begynte Morten Bergslien i nettverksbedriften Biomarin Vekst. Morten skal primært jobbe med et treårig prosjekt om rekrutte-

ring, et toårig prosjekt om det lokale sjømatmarkedet og Aqua Nor, en stor sjømatmesse som arrangeres hvert annet år i Trondheim. Morten Bergslien har etter endt studie i Bergen våren 05 arbeidet som lærer ved to forskjellige ungdomsskoler og en videregående skole. Skoleåret 06/07 underviste han akvakultur ved Rygjabø Videregående Skole.

Siw Angell-
Olsen

Prosjektleder
RELOAD

Ny prosjektleder hos RELOAD

Siw Angell-Olsen (41) er ansatt som prosjektleder i reklame og designbyrået RELOAD. Hun har utdanning innen media

/kommunikasjon og film/TV produksjon. Siw har de siste 8 årene jobbet i NRK som produksjonsleder, koordinator og innspillingsleder. Hun har jobbet med ulike produksjoner som Amanda, Nobelkonserten, Olsen Banden jr., Sommeråpent, Bokbadet, FBI og Puls.

Audun
Landmark

Macoperatør
RELOAD

Ny macoperatør hos RELOAD

Audun Landmark (30) er ansatt i reklame og designbyrået Reload som macoperatør. Han er en trivelig krabat som har utdannet seg i

Bergen hvor han studerte kunsthistorie og grafisk design. De siste årene har han jobbet freelance som grafisk designer og har en del filmplakater og platecovere på samvittigheten. Audun har også jobbet som freelance produsent på diverse kulturelle arrangementer som bl.a. Stavanger2008.

Birgitte
Oftedahl
Sjøthun

Markedsana-
lytiker i
Barometer

Ny daglig leder i Pelikan Personell AS.

Roger kommer fra forlaget Rocon Media AS, hvor han har jobbet de 3 siste årene med produktet Mulig-

heter", dvs. produksjon av informasjon om utdanning, jobb og karriere for elever i grunnskolen, videregående og høyskoler/universitet i hele Norge, samt for NAV. Før Rocon arbeidet Roger i 3 år som salgs og markedschef i webselskapet InBusiness AS. Roger skal nå etablere Pelikan Personell som et foretrukket utleieselskap på Sør-vestlandet.

Gaute Lyster

Administrasjons-
sjef i Roald
Kristensen as

Ny administrasjonssjef

Gaute Lyster er ansatt i nyopprettet stilling som administrasjonssjef i RK. Roald Kristensen as er et teknisk entreprenørselskap med datterselskaper innen føl-

gende fag; kulde, elektro, vvs, storkjøkken og offshore. Selskapene består av ca 60 fagfolk med yrkesstolthet. Gaute har overordnet ansvar for økonomi, IT, QA(KS-HMS), personal og vil delta i selskapenes prosjektstyring. Gaute er utdannet innen økonomi og it og kommer fra stillingen som it-sjef og styremedlem i Living, hvor han har vært de siste 10år.

OPPLEV NYE VOLVO V70 HOS OSS

moment

Volvo V70 fra **kr 453.400,-**

KOM OG OPPLEV HELT NYE VOLVO V70

Volvo V70 er ny både innvendig og utvendig og utstyrt med det siste og beste av teknologi innen aktiv og passiv sikkerhet. I tillegg får du mer luksus, mer sporty kjøreegenskaper, integrert barnesete og bedre plass til passasjerer og bagasje – for å nevne noe. Volvo V70 er konstruert for å ta vare på deg og dine – og alle rundt deg. Det er en bil for dem som tenker VI i stedet for JEG.

volvov70.no

GJ.SN. FORBRUK 6,5-11,3L/100KM. CO2-UTSLIPP 243G-270G/KM.

Volvo. for life

www.bilforum.no**FORUS:** MASKINVN. 1 TLF. 51 81 05 00 ÅPENT: 8.30 - 17 TIR. TIL 20 LØR. 10 - 14
BRYNE: REEVN. TLF. 51 77 16 10 ÅPENT: 9 - 16 TIR. 10 - 20 LØR. 9 - 13**BilForum** DET KOMPLETTE BILSENTER